

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Provinciefonds

Meicirculaire 2015

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

- Gedeputeerde Staten van de provincies
- Dagelijks bestuur van het Interprovinciaal Overleg

DGBK/ Bestuur, Democratie
en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
30 mei 2015

Kenmerk
2015-0000299204

Onderwerp	meicirculaire provinciefonds 2015
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	decembercirculaire 2014 (2014-0000664231); septembercirculaire 2014 (2014-000028663); meicirculaire 2014 (2014-000028663)
Ingangsdatum	30 mei 2015
Geldig tot	1 juli 2016

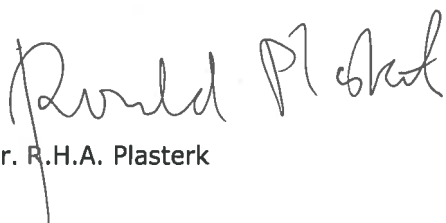
Voorwoord

Een nieuwe samenstelling van Provinciale Staten, een nieuw college van Gedeputeerde Staten. U staat aan het begin van een nieuwe statenperiode. De financiële kaders krijgen inhoud binnen de financiële verhouding tussen Rijk en provincies. Deze circulaire informeert u daarover.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes met uw belangrijke taak.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave

1	Hoofdpunten	1
2	Algemene uitkering	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Omvang en verdeling	3
1.	<i>Accres</i>	4
2.	<i>Inputfinanciering Handelsregister</i>	5
3.	<i>Minder provincies</i>	6
4.	<i>Generieke Digitale Infrastructuur</i>	6
2.3	Bedragen per eenheid, vaste bedragen ontwikkeltaken en uitkeringsfactoren	7
3	Decentralisatie- en integratie-uitkeringen.....	9
1.	<i>Verkeer en vervoer</i>	9
2.	<i>Projecten verkeer en vervoer</i>	11
3.	<i>RegioSpecifiek Pakket Zuiderzeelijn</i>	11
4.	<i>Green Deal</i>	12
5.	<i>Erfgoed en ruimte</i>	12
6.	<i>Beter benutten</i>	12
7.	<i>Bodemsanering</i>	12
4	Overige mededelingen	15
4.1	Provinciefondstotalen	15
4.2	Voorschotbetalingen.....	15
4.3	Externe commissie verdeelvraagstukken provinciefonds.....	16
4.4	Vaststelling decentralisatie- en integratie-uitkeringen	16
4.5	Loon- en prijsontwikkeling	16
4.6	Wijzigingen BBV: financiële kengetallen	17
4.7	Nieuwe functie Iv3: vennootschapsbelasting	18
4.8	EMU-saldo medeoverheden	18
4.8.1	Tekortnorm.....	18
4.8.2	Beheersingsmaatregelen	19
4.9	Actualisatie Handleiding artikel 12.....	19
4.10	Actualisatie Handreiking Treasury	19
	Bijlagen.....	21
	Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2014-2020.....	22
	Bijlage 2 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen	23
	Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2014	24
	Bijlage 4 Bedragen per eenheid 2014 per cluster	25
	Bijlage 5 Volumina maatstaven 2014.....	26
	Bijlage 6 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2014.....	28
	Bijlage 7 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2014 per provincie	29
	Bijlage 8 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2014	32

Bijlage 9 Bevoorschotting 2014	33
Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2015	34
Bijlage 11 Bedragen per eenheid 2015 per cluster	35
Bijlage 12 Volumina maatstaven 2015	36
Bijlage 13 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2015	38
Bijlage 14 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2015 per provincie	39
Bijlage 15 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2015	41
Bijlage 16 Bevoorschotting 2015.....	42
Bijlage 17 Bedragen per eenheid 2016	44
Bijlage 18 Bedragen per eenheid 2016 per cluster	45
Bijlage 19 Volumina maatstaven 2016	46
Bijlage 20 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2016	48
Bijlage 21 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2016 per provincie	49
Bijlage 22 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2016	50
Bijlage 23 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2016	51
Bijlage 24 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen.....	52
Bijlage 25 Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer	54
Bijlage 26 Toelichting maatstaven	55
Bijlage 27 Financiële kengetallen en de relatie met het BBV	58

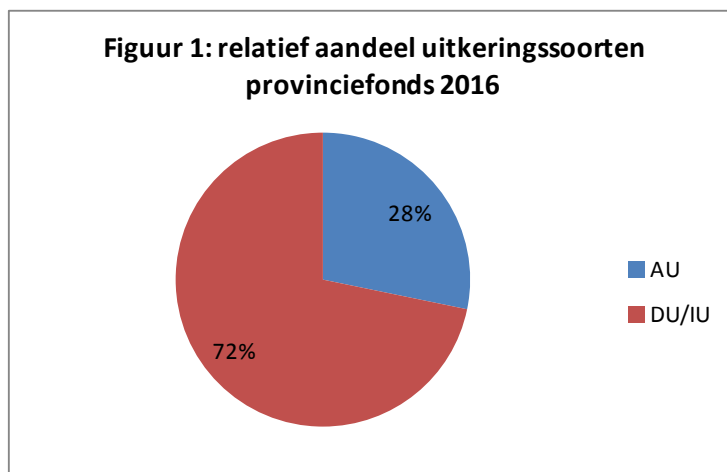

1 Hoofdpunten

Deze circulaire informeert provincies over de provinciefondsuitkeringen. Het provinciefonds is een belangrijke inkomstenbron van de provincies. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van provincies. Factoren als provinciale rentelasten, dividendopbrengsten en belastingopbrengsten bepalen mede die financiële ruimte. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Provincies ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de provinciefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De circulaire bevatte ook actuele informatie die op een later tijdstip in de rijksbegroting wordt verwerkt. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het provinciefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Figuur 1 laat voor het jaar 2016 het procentuele aandeel van de uitkeringen zien.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds voortvloeiend uit de normeringssystematiek wordt het accres genoemd. De Voorjaarsnota van het Rijk resulteert voor 2016 in een hoger accres dan in september 2014 werd voorzien. Voor 2015 is sprake van een neerwaartse bijstelling. Daarnaast vindt in 2015 afrekening plaats van het definitief vastgestelde accres 2014. Ook het accres 2014 komt lager uit dan in de septembercirculaire 2014 werd geraamd.

Met ingang van 2016 maken de voor de provincies bestemde middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel uit van het provinciefonds. Voorheen werden deze middelen toegekend via een specifieke uitkering van het Ministerie van IenM. In deze circulaire is de overheveling verwerkt. De BDU-middelen van de voormalige plusregio's, met uitzondering van de regio's Amsterdam, Haaglanden en Rotterdam, zijn eveneens naar het provinciefonds overgeheveld en toegekend aan de betreffende provincies.

Verder is in deze circulaire de verdeling opgenomen van de in eerdere circulaires gemelde uitname vanaf 2016 in verband met de herziening van de jeugdzorg. Daarnaast vermeldt de circulaire de verdeling van de middelen voor natuur in 2016, een jaar waarin de omvang van deze middelen afwijkt van de omvang in andere jaren.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Paragraaf 2.2 van dit hoofdstuk bevat informatie over wijzigingen in de verdeling als gevolg van de ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering en informatie over overige verdeelaspecten. Paragraaf 2.3 informeert de provincies over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering.

2.2 Omvang en verdeling

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2014. Deze stand komt overeen met de stand decembercirculaire 2014, omdat in die circulaire geen sprake was van wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering. De wijzigingen betreffen achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties

Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de provincies.

2. Mutaties met corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven (de zogenaamde taakmutaties)

Deze mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het provinciefonds om provincies een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar homogene provinciale beleidsvelden, zijn een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Het staat provincies vrij de indeling al dan niet voor eigen doeleinden te hanteren en de clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties.

Tabel 2.2.1 Mutaties algemene uitkering 2014-2020 (bedragen in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand septembercirculaire 2014	724,882	685,439	608,593	621,108	618,945	632,806	632,741
Mutaties decembercirculaire 2014	-	-	-	-	-	-	-
Stand decembercirculaire 2014	724,882	685,439	608,593	621,108	618,945	632,806	632,741
Mutaties deze circulaire							
Algemene mutaties							
1) Accres		-40,392	-4,568	-19,450	-17,242	-13,920	-10,598
2) Inputfinanciering handelsregister		-0,007	-0,007	-0,007	-0,007	-0,006	
3) Minder provincies							-5,000
Bestuur							
4) Generieke Digitale Infrastructuur		-0,661	-0,935	-0,861	-0,769	-0,635	-0,635
Stand deze circulaire	724,882	644,379	603,083	600,790	600,927	618,245	616,508

De tabel is opgezet volgens de gangbare begrotingsopzet van Rijk en provincies. Dat betekent dat een structurele verhoging of verlaging van de algemene uitkering zichtbaar is

als een reeks bedragen. Een incidentele verhoging of verlaging daarentegen leidt alleen in het jaar van de mutatie tot de vermelding van een bedrag.

In bijlage 1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties, ongeacht het moment van publicatie. De bijlage is wel volgens de vaste circulaireaanpak opgesteld, om de omvang van de tabel beperkt te houden.

In de bijlagen 8, 15 en 22 kunt u zien hoe de algemene uitkering in de uitkeringsjaren 2014, 2015 en 2016 over de provincies is verdeeld.

Toelichting

1. Accres

Tabel 2.2.2 toont het definitieve accres 2014.

Tabel 2.2.2 Accres provinciefonds 2014

Raming accres 2014 septembercirculaire 2014 in procenten	2,78 %
Raming accres 2014 septembercirculaire 2014 in mln. euro	43,135
Mutatie	-11,770
Vastgesteld accres 2014 in mln. euro	31,365
Vastgesteld accres 2014 in procenten	2,02%

Het accres 2014 is definitief vastgesteld op € 31 miljoen, op basis van de realisatie van de rijksbegroting die is vastgesteld bij het Financieel Jaarverslag van het Rijk over 2014. De afrekening van het accres over 2014 vindt plaats in 2015.

Het Financieel Jaarverslag 2014 laat een lagere realisatie van de rijksbegroting zien dan was begroot. Zo is er minder uitgegeven aan kinderopvangtoeslag en overige kindregelingen. Ook is sprake van minder studieleningen en van onderuitputting bij het innovatiefonds. Daarnaast leidt de onderuitputting op de departementale begrotingen van bijna € 200 miljoen tot een neerwaartse bijstelling. De onderuitputting heeft zich met name voorgedaan op de begrotingen van VenJ, Financiën en SZW.

Het accres 2014 komt daardoor € 12 miljoen lager uit dan in de septembercirculaire 2014 werd geraamd.

Tabel 2.2.3 laat de actuele raming van de accessen zien voor de jaren 2015-2020.

Tabel 2.2.3: Accessen provinciefonds 2015-2020 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand septembercirculaire 2014	1,531	17,753	11,033	5,343	17,203	-
Gewijzigde tranches	-16,852	24,054	-14,882	2,208	3,322	3,322
Stand meicirculaire 2015	-15,321	41,807	-3,849	7,551	20,525	3,322
Accres in %	-1,18%	4,17%	-0,32%	0,62%	1,86%	1,86%

Het accres 2015 wordt, ten opzichte van de raming in de septembercirculaire 2014, neerwaarts bijgesteld. Dit is het resultaat van een veelheid aan mutaties op de rijksbegroting. Hieronder volgt een toelichting op de meest relevante mutaties die van invloed zijn op de ontwikkeling van het accres 2015.

Allereerst is sprake van veranderingen in de macro-economische ontwikkelingen zoals gepresenteerd in het Centraal Economisch Plan van het CPB. Deze ontwikkelingen zijn input geweest voor de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk. In 2015 en 2016 is sprake van een lagere prijsontwikkeling dan eerder geraamd en dit werkt door op de departementale begrotingen. Daarnaast is er in 2015 een lagere loonontwikkeling dan eerder geraamd. Dit leidt in totaal tot een neerwaartse bijstelling van het accres in 2015 met ongeveer € 17 miljoen. In 2016 is juist sprake van een hogere loonontwikkeling dan eerder geraamd, wat leidt tot een positief effect op het accres.

De belangrijkste beleidsmatige verklaringen voor de daling van de rijksuitgaven en daarmee de negatieve bijstelling van het accres in 2015 betreffen minder uitgaven aan kinderopvangtoeslag en studietoelagen en een ramingsbijstelling bij het Ministerie van OCW.

Tabel 2.2.4 geeft inzicht in de mutatie in de accessen 2015-2020 na de septembercirculaire 2014. Qua presentatie is gekozen voor een gedetailleerde opbouw. Zo ontstaat duidelijkheid over het incidentele of structurele karakter van de bedragen.

Tabel 2.2.4: Mutaties accessen provinciefonds 2015-2020 ten opzichte van de septembercirculaire 2014 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tranche 2014	-11,770	-11,770	-11,770	-11,770	-11,770	
Afrekening 2014	-11,770					
Tranche 2015	-16,852	-16,852	-16,852	-16,852	-16,852	
Tranche 2016		24,054	24,054	24,054	24,054	
Tranche 2017			-14,882	-14,882	-14,882	
Tranche 2018				2,208	2,208	
Tranche 2019					3,322	
Tranche 2020						3,322
Totaal	-40,392	-4,568	-19,450	-17,242	-13,920	3,322

De totaalregel in de tabel correspondeert met de accresregel in tabel 2.2.1. Voor 2020 moeten daarbij de tranches 2014 tot en met 2019 worden opgeteld bij de tranche 2020.

2. Inputfinanciering Handelsregister

Voorafgaand aan de invoering van de structurele inputfinanciering Handelsregister heeft het Ministerie van EZ, in samenwerking met alle partijen in de Gebruikersraad Handelsregister, een pilot uitgevoerd om ervaring op te doen met deze financiële systematiek. De pilot liep

over de jaren 2012 en 2013. Deze twee jaar is een bedrag overgeboekt door de betreffende gebruiker naar EZ. Er werden geen facturen meer gezonden tussentijds vanuit de Kamer van Koophandel. Aangezien het een pilot betrof is afgesproken dat eventueel meergebruik of mindergebruik over deze periode zou worden verdisconteerd in de toekomstige bijdrage van betrokkenen. In overleg met het IPO vindt daarom een verhoging van de bijdrage inputfinanciering Handelsregister voor de jaren 2015 tot en met 2019 plaats. Het meergebruik Handelsregister door provincies in 2012 en 2013 betrof in totaal € 34.000. De reeds eerder afgesproken uitname uit het provinciefonds van € 70.000 structureel wordt daarom verhoogd met € 7.000 per jaar in 2015 tot en met 2018 en met € 6.000 in 2019. De bedragen zullen worden uitgenomen via de uitkeringsfactor.

3. Minder provincies

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2020. Daardoor wordt in de tabel de uitname minder provincies uit het Regeerakkoord voor dat jaar zichtbaar. De uitnames 2015 tot en met 2019 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand septembercirculaire 2014. De uitname tot en met 2020 komt uit op € 30 miljoen, om verder op te lopen tot € 75 miljoen in 2025.

4. Generieke Digitale Infrastructuur

Binnen de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI; onder andere DigiD, eID, Digipoort en MijnOverheid) zijn tekorten ontstaan, die door haar gebruikers worden opgevangen. In de Ministerraad van 6 maart 2015 is besloten de betrokken partijen aan te slaan naar de mate van gebruik (laag, midden en hoog) van de GDI-voorzieningen. De medeoverheden zijn op de hoogte gesteld middels het Nationaal Beraad, één van de ambtelijke voorportalen van de Ministeriële Commissie Digitale Overheid waarin de koepels zijn vertegenwoordigd. Onderling is besloten dat de medeoverheden de volgende verdeelsleutel hanteren: gemeenten 75%, provincies 15% en waterschappen 10%.

Zie voor meer informatie:

<http://www.digicommissaris.nl/nieuws-item/ministerraad-stemt-in-met-voorstellen>.

De verwerking van de mutatie geschiedt via de maatstaf inwoners uit het cluster Bestuur.

Overige mededelingen algemene uitkering

De volgende onderwerpen zijn van belang voor de verdeling:

1. Wijziging peiljaar maatstaf opcenten MRB
2. Verdeling uitname € 90 miljoen Jeugdzorg 2016

Ad 1 Wijziging peiljaar maatstaf opcenten MRB

Met ingang van uitkeringsjaar 2016 zullen wij op verzoek van de provincies voor de maatstaf opcenten MRB overgaan van peiljaar t-2 naar peiljaar t. De provincies hebben over deze wijziging overeenstemming bereikt. Tot nu toe werkte een verandering in de provinciale belastinggrondslag later in de verdeling van het provinciefonds door dan in de belastingopbrengst. Dit is door de provincies als ongewenst ervaren. Door de wijziging doen de effecten zich in hetzelfde jaar voor.

Ad 2 Verdeling uitname € 90 miljoen Jeugdzorg 2016

Het gewicht van de maatstaf jongeren wordt met ingang van 2016 op nul gesteld. Dit is het gevolg van de uitname uit de algemene uitkering van € 90 miljoen vanwege de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten. De uitname was al wel in de beginbedragen van tabel 2.2.1 verwerkt, maar nog niet verdeeld. Hij leidt daarnaast tot een verhoging van de uitkeringsfactor, omdat sprake is van een klein verschil tussen het bedrag van uitname en het beslag van de maatstaf jongeren.

2.3 Bedragen per eenheid, vaste bedragen ontwikkeltaken en uitkeringsfactoren

In de bijlagen 3, 10 en 17 staan de bedragen per eenheid voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2014, 2015 en 2016. De mededelingen van paragraaf 2.2 zijn in deze bedragen verwerkt.

De vaste bedragen voor de ontwikkeltaken hebben geen wijziging ondergaan. Zij zijn opgenomen in de bijlagen 6, 13 en 20.

De mutaties ter voorkoming van een negatieve algemene uitkering zijn verwerkt in de bijlagen 9 en 16 (zie paragraaf 2.2 van de decembercirculaire 2014).

Het verloop van de uitkeringsfactor over de periode 2014-2020 is opgenomen in tabel 2.3.1. Voor het uitkeringsjaar 2014 geldt dat de uitkeringsfactor definitief is vastgesteld. Deze bedraagt 0,989 en is daarmee, ondanks het definitief vaststellen van enkele maatstaven, bij benadering ongewijzigd ten opzichte van de septembercirculaire 2014. Voor de periode 2015-2020 geldt dat de uitkeringsfactor voorlopig is. Bij de berekening van de uitkeringsfactor vanaf 2017 is uitgegaan van een trendmatige groei van het aantal inwoners met 0,3%, het aantal inwoners in landelijke gebieden met -0,4% en het aantal woonruimten met 0,6%. Voor de opcenten MRB ten slotte is een jaarlijkse groei gehanteerd van 1,0%.

Specifiek voor 2016 speelt ten aanzien van de opcenten MRB het volgende.

Voor dat jaar zijn door het wijzigen van het peiljaar geen belastinggegevens beschikbaar. De meest recente informatie betreft ramingen met betrekking tot de provinciale opcenten op de MRB voor 2015, afkomstig van de Belastingdienst. De provinciale MRB-tarieven 2015

zijn wel al definitief. De ramingswijze voor 2016 houdt in dat de landelijke mutatie van de opbrengst MRB per opcent in 2015 ten opzichte van 2014 wordt doorgetrokken naar 2016. Het groeipercentage bedraagt 1,0%. De groei van 1,0% wordt voor 2016 ook toegepast op de afzonderlijke provinciale bedragen.

Tabel 2.3.1 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uitkeringsfactor	0,989	0,936	1,012	1,014	1,022	1,035	1,039

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen in dit hoofdstuk zijn verbonden met een zeker doel, waardoor de bestedingsvrijheid materieel wel begrensd kan zijn.

Tabel 3.1.1 bevat de wijzigingen in de bedragen ten opzichte van de septembercirculaire 2014, gevolgd door een toelichting, met onder meer informatie over de verdeling over de provincies.

Bijlage 2 bevat het overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen. In de bijlagen 7, 14, 21 en 24 kunt u zien hoe de decentralisatie- en integratie-uitkeringen in de verschillende uitkeringsjaren over de provincies zijn verdeeld.

Tabel 3.1.1 Mutaties decentralisatie-uitkeringen (bedragen in miljoenen euro's)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand septembercirculaire 2014	560,759	324,358	506,512	514,940	410,091	410,091	
Mutaties decembercirculaire 2014							
Natuur	6,200						
Green Deal	2,899						
Bodemsanering	1,000						
Programma IOV		14,700					
Stand decembercirculaire 2014	570,858	339,058	506,512	514,940	410,091	410,091	410,091
Mutaties deze circulaire							
Verkeer en vervoer							
1) Verkeer en vervoer			915,880	916,711	921,706	921,654	920,290
2) Projecten verkeer en vervoer			74,632	72,255	34,735	34,735	34,740
3) Zuiderzeelijn		43,148					
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening							
4) Green Deal		1,406					
5) Erfgoed en ruimte		0,025					
Water en milieu							
6) Beter benutten		3,358					
7) Bodemsanering		44,423	35,988	32,988	27,988	27,988	27,988
Stand deze circulaire	570,858	431,418	1.533,012	1.536,894	1.394,520	1.394,468	1.393,109

Toelichting

1. Verkeer en vervoer

Met ingang van 2016 maken de voor provincies bestemde middelen uit de Brede

Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer, een specifieke uitkering van het Ministerie van IenM, onderdeel uit van het provinciefonds. De overheveling naar het provinciefonds vloeit voort uit de Wet afschaffing plusregio's (Tweede Kamer 2012-2013, 33 659 nr. 2). Daarbij is gemeld dat ter voorkoming van herverdeeleffecten het beschikbare budget de eerste jaren zal worden toegekend via een decentralisatie-uitkering op basis van de bestaande verdeling van de BDU-middelen en dat zal worden bezien hoe verdere integratie van de middelen in de systematiek van het provinciefonds tot stand kan komen. Overeenkomstig de wet komen de BDU-middelen van de voormalige plusregio's Bestuur Regio Utrecht, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, Stadsregio Arnhem-Nijmegen en Regio Twente toe aan de betreffende provincies.

Het IPO en de Ministeries van BZK, Financiën en IenM zijn ten aanzien van het provinciefonds het volgende overeengekomen:

1. De splitsing van de BDU en de verdeling van de middelen over de 12 provincies en de twee vervoerregio's wordt voor het jaar 2016 berekend met toepassing van de sleutel en gegevens die zijn gebruikt voor BDU 2015. Ten aanzien van de verdeling is voor de jaren na 2016 de reguliere actualisatie van basisgegevens van toepassing.
2. De jaarlijkse bijdrage aan iedere provincie, conform de BDU-sleutel bestemd voor verkeer en vervoer, wordt via een decentralisatie-uitkering in het provinciefonds verstrekt. In de jaren na 2016 kan geleidelijke ingroei in de algemene uitkering worden overwogen. Dit geschiedt in overleg tussen fondsbeheerders en de provincies.
3. De incidentele financiële bijdragen aan projecten, die tot en met 2015 vanuit een specifieke uitkering van de begroting van IenM via de BDU aan provincies worden uitgekeerd, zullen vanaf 2016 via een afzonderlijke decentralisatie-uitkering binnen het provinciefonds worden uitgekeerd.
4. De bestaande praktijk van gezamenlijke financiering van het Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KPVV) door het Ministerie van IenM en de BDU-ontvangers wordt voortgezet tot en met 2017, overeenkomstig de desbetreffende afspraken van Rijk, provincies en plusregio's. Het Ministerie van IenM blijft de bijdrage (ca. € 3,6 miljoen per jaar) gebundeld aan het KPVV ter beschikking stellen.
5. De BDU-middelen voor de provincies die zijn overgeheveld naar het provinciefonds vallen vanaf 2016 onder de normeringssystematiek (trap op trap af) van het provinciefonds.

De bedragen in tabel 3.1.1 zijn gebaseerd op de stand Miljoenennota 2015. De loon- en prijsbijstelling voor het jaar 2015, die nog gevolgen heeft voor de bedragen 2016 en verder, zal in de septembercircularisatie 2015 worden verwerkt.

De middelen genoemd onder 2 worden verstrekt via de decentralisatie-uitkering Verkeer en

vervoer en de middelen genoemd onder 3 via de decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer. Conform bovenstaande uitgangspunten is voor de decentralisatie-uitkering Verkeer en vervoer de volgende verdeelsleutel gehanteerd:

<i>Provincie</i>	<i>Relatief aandeel BDU 2015</i>
Drenthe	1,49%
Flevoland	1,81%
Fryslân	2,56%
Gelderland (incl. Stadsgewest Arnhem Nijmegen)	8,37%
Groningen	3,48%
Limburg	3,78%
Noord-Brabant (incl. Samenwerkingsverband Regio Eindhoven)	7,34%
Noord-Holland	3,70%
Overijssel (incl. Regio Twente)	3,65%
Utrecht (incl. Bestuur Regio Utrecht)	7,00%
Zeeland	1,41%
Zuid-Holland	5,04%

In de bijlagen 21 en 24 zijn de bedragen per provincie opgenomen.

2. Projecten verkeer en vervoer

Zie de toelichting bij onderdeel 1. De incidentele financiële bijdragen aan projecten worden vanaf 2016 via een afzonderlijke decentralisatie-uitkering verstrekt. Ook hiervoor geldt dat de toekenning van de loon- en prijsbijstelling voor het jaar 2015, die nog gevolgen heeft voor de bedragen 2016 en verder, in de septembercirculaire 2015 wordt verwerkt.

In de bijlagen 21 en 24 zijn de bedragen per provincie opgenomen. Bijlage 25 bevat de uitsplitsing van de bedragen.

3. RegioSpecifiek Pakket Zuiderzeelijn

In juni 2008 is het Convenant RegioSpecifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn ondertekend door het Ministerie van IenM, de Stuurgroep Zuiderzeelijn en de provincies Fryslân, Groningen, Drenthe en Flevoland. De projecten uit het RSP richten zich op versterking van de ruimtelijke en economische structuur in Noord-Nederland en het verbeteren van de bereikbaarheid van deze regio, via openbaar vervoer en weg.

De gelden voor de RSP-onderdelen Ruimtelijk-economisch Programma (REP) en Concrete bereikbaarheidsprojecten worden uitgekeerd door middel van een decentralisatie-uitkering. Het doel van deze uitkering is tweeledig:

- overmaken vanuit het provinciefonds van dat deel van de REP-middelen waarvoor de regio verantwoordelijk is. Het betreft de provincies Fryslân, Groningen, Drenthe en Flevoland;

- overmaken van het financiële deel van de concrete bereikbaarheidsprojecten waarvoor de betreffende decentrale overheid de contracterende partij is.

Het gaat voor 2015 om de volgende bedragen: Fryslân € 32.193.276, Groningen € 5.692.095, Drenthe € 2.684.950 en Flevoland € 2.577.552.

4. Green Deal

De provincie Zeeland ontvangt een bijdrage van € 1,406 miljoen ten behoeve van het restwarmteproject Biopark Terneuzen.

5. Erfgoed en ruimte

Het Ministerie van OCW heeft aan de provincie Utrecht een bedrag van € 25.000 toegekend vanuit de beleidsnota Visie Erfgoed en Ruimte (Kiezen voor Karakter).

Deze middelen worden, net als de eerder toegekende middelen (zie hoofdstuk 3 van de meicirculaire 2014), uitgekeerd via een eenmalige decentralisatie-uitkering in 2015. De provincie is middels een brief op de hoogte gesteld van het te ontvangen bedrag. Deze middelen worden ingezet op initiatieven en projecten vanuit de provincies. De projecten zijn karakterbepalend en passen binnen de beleidsdoelstellingen van Visie Erfgoed en Ruimte.

6. Beter benutten

Het Ministerie van IenM voert samen met 12 regio's een aantal multimodale maatregelen uit ten behoeve van verbetering van de bereikbaarheid. De middelen worden in jaartranches aan de regio's ter beschikking gesteld op basis van de voortgang van de maatregelen. De provincie Groningen ontvangt in totaal € 3,358 miljoen voor de uitvoer van de maatregelen in de regio Groningen-Assen voor het vervolg van Beter benutten. De corresponderende btw is in het BTW-compensatiefonds gestort.

7. Bodemsanering

Het jaar 2015 is het laatste jaar van het Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties. In de brief van 4 september 2014 heeft de staatssecretaris van IenM de indicatieve budgetten voor 2015 bekend gemaakt. Deze budgetten worden met één uitzondering overgenomen: het bedrag van Sittard-Geleen wordt toegevoegd aan het budget van de provincie Limburg, omdat deze gemeente geen budgethouder is in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb).

Zoals in de stuurgroep van het convenant overeengekomen worden de personeelskosten en projectmiddelen voor het Uitvoeringsprogramma in 2015 in mindering gebracht op de decentralisatie-uitkering. Het totaalbedrag van € 412.000 is over de provincies verdeeld op

basis van de verdeelsleutel Apparaatskostenvergoeding.

Ook voor de periode 2016 tot en met 2020 is sprake van een decentralisatie-uitkering. Het bodembeleid voor deze periode is opgenomen in het convenant "Bodem en Ondergrond" van 17 maart 2015. Het convenant is ondertekend door het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Met de ondertekening van het convenant wordt ook de definitieve stap gezet naar de verdere decentralisatie van de middelen. Met de middelen kunnen de provincies de beleidsafspraken uit het convenant uitvoeren. Tevens vindt de uitfinanciering van oude afspraken plaats. Het betreft een compensatie voor gasfabrieken voor alle provincies, voor de aanpak van asbest in Het Gijmink in Overijssel en voor de bodemsanering van het Thermphos-terrein in Zeeland.

In de bijlagen 14, 21 en 24 zijn de bedragen per provincie opgenomen.

Overige mededelingen decentralisatie- en integratie-uitkeringen

- Natuur

De totaalbedragen voor natuur, zoals opgenomen in paragraaf 3.2 van de meicirculaire 2013, laten in 2016 een sterke stijging zien vanwege een kasschuif. Bijlage 21 bevat voor dat jaar de verdeling over de provincies. De verdeling is gebaseerd op het advies van de commissie Jansen-2, waarmee het IPO heeft ingestemd.

- MKB Innovatiestimulering Topsectoren

De provincies en het Ministerie van EZ zullen in 2015 gezamenlijk uitvoering geven aan het instrument MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT), waarbij de provincies verantwoordelijk zijn voor de regionale toekenning van de MIT-subsidies. EZ stelt hiervoor in 2015 maximaal € 15 miljoen beschikbaar aan de deelnemende provincies. De middelen worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering.

4 Overige mededelingen

4.1 Provinciefondstotalen

De provinciefondstotalen 2014-2020 zijn opgenomen in tabel 4.1.1. De bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 zijn hierin samengenomen.

Tabel 4.1.1 Provinciefondstotalen 2014-2020 (bedragen in miljoenen euro's)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Algemene uitkering	724,882	644,379	603,083	600,790	600,927	618,245	616,508
DU/IU	570,858	431,418	1.533,012	1.536,894	1.394,520	1.394,468	1.393,109
Totaal	1.295,740	1.075,797	2.136,095	2.137,684	1.995,447	2.012,713	2.009,617

4.2 Voorschotbetalingen

De definitieve volumina van de maatstaven die betrekking hebben op het uitkeringsjaar 2014 zijn te vinden in bijlage 5. De bijlagen 12 en 19 bevatten de volumina van de maatstaven voor de uitkeringsjaren 2015 en 2016.

Voor het uitkeringsjaar 2014 geldt dat ten opzichte van de septembercirculaire 2014 de maatstaven inwoners landelijk gebied met een maximum van 607.000 en aantal banen definitief zijn geworden. Over de actualisatie van de laatstgenoemde maatstaf bent u in paragraaf 4.1 van de decembercirculaire 2014 geïnformeerd. Omdat de maatstaf aantal banen is geactualiseerd heeft ook de maatstaf gewogen provinciale weglengte geringe wijzigingen ondergaan. De omgevingsadressendichtheid ten slotte is geactualiseerd van voorlopig 2014 naar definitief 2014, maar dit leidt niet tot een aanpassing voor de maatstaf inwoners_oad. De drie provincies die via deze maatstaf een uitkering krijgen omdat ze onder de oad-drempelwaarde van 1000 blijven, blijven onder de drempelwaarde, en er komen geen provincies bij. De omschrijvingen van de maatstaven kunt u vinden in bijlage 26 van deze circulaire.

In bijlage 9 kunt u zien wat voor de bevoorschotting van het uitkeringsjaar 2014 de financiële effecten zijn ten opzichte van de standen in de decembercirculaire 2014. Dit zijn de nog te verrekenen bedragen. De bedragen worden met de termijnbedragen 2015 van 6 juli verrekend. De termijnbedragen 2015 staan in bijlage 16.

De voorschotbetalingen op de uitkeringen uit het provinciefonds 2015 zullen in september 2015 worden aangepast aan de dan actuele omvang en verdeling van de uitkeringen voor 2015.

Voor de volledigheid melden wij dat u aan de berekening van de voorschotten geen rechten kunt ontlenen voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen. De betalingen van de voorschotten vinden plaats op de door de provincies aangegeven rekeningen.

4.3 Externe commissie verdeelvraagstukken provinciefonds

Begin 2015 heeft het IPO een externe commissie ingesteld die zich gaat buigen over verdeelvraagstukken binnen het provinciefonds. Directe aanleiding zijn de decentralisatie van natuurtaken en de overheveling van de middelen voor verkeer en vervoer naar het provinciefonds. De provincies hebben de externe commissie als opdracht meegegeven te komen tot een breed gedragen advies onder de provincies dat de transparantie van het verdeelmodel provinciefonds bevordert. Ook het ontwikkelen van een provinciale beleidslijn voor toekomstige verdeelvraagstukken is onderdeel van de opdracht. De commissie wordt inhoudelijk ondersteund door onderzoeksbureau APE en zal naar verwachting in het najaar van 2015 met een – in beginsel bindend - advies aan het IPO komen. Voor de invoering van de voorstellen zal nog een toetsing door de fondsbeheerders plaatsvinden.

4.4 Vaststelling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In het Staatsblad 2015, 119 is het Besluit tot wijziging van het Besluit decentralisatie- en integratie-uitkeringen in verband met het wijzigen van bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en het introduceren van nieuwe decentralisatie- en integratie-uitkeringen (2013) gepubliceerd.

In dit besluit is de verdeling voor het jaar 2013 vastgelegd van een groot aantal decentralisatie- en integratie-uitkeringen. De integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) (artikel 27) en de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang (artikel 29) zijn voor het jaar 2011 vastgelegd.

Het besluit is de formele afronding van het traject van totstandkoming van decentralisatie- en integratie-uitkeringen. U kunt het besluit vinden op de site van de overheid bij officiële bekendmakingen: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-119.html>.

4.5 Loon- en prijsontwikkeling

De algemene uitkering is uitgedrukt in lopende prijzen. De decentralisatie- en de integratie-uitkeringen betreffen doorgaans nominale bedragen.

Om provincies in staat te stellen op een juiste wijze met nominale ontwikkelingen om te gaan is tabel 4.5.1 opgenomen. De tabel bevat de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB ([CPB](#)), met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2015 (CEP2015).

Tabel 4.5.1 Prijsmutaties per jaar 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	0,20%	0,90%	0,30%	1,00%
- lonen en salarissen	-0,10%	2,50%	0,30%	2,00%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	1,10%	1,00%	1,00%	0,80%

Bron: CEP2015.

4.6 Wijzigingen BBV: financiële kengetallen

Zoals aangekondigd in paragraaf 4.3.1 van de decembercirculaire 2014 heeft de Adviescommissie vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2014 voor zijn advisering een zevental uitgangspunten opgesteld, waarbij de rode draad is de versterking van de horizontale verantwoording. Voor de uitwerking van de adviezen is een stuurgroep ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van onder meer BZK, Financiën, de VNG, het IPO en de commissie BBV. Een eerste resultaat is inmiddels vastgesteld. Het betreft de invoering van een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen zoals ook is aangekondigd in paragraaf 4.3.2 van de decembercirculaire 2014.

Het BBV gaat voorschrijven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen die gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan statenleden over de financiële positie van hun provincie. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, wordt vastgelegd in een ministeriële regeling. Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door het Rijk. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor statenleden inzichtelijker te maken. De voorgeschreven kengetallen worden al langere tijd gebruikt bij onder anderen financiële stresstesten. Een provincie kan bij de vaststelling van de eigen normen gebruik maken van de signaleringswaarden zoals die worden toegepast bij stresstesten.

Anticiperend op de wijziging van het BBV en de vaststelling van de ministeriële regeling treft u in bijlage 27 de berekeningswijze aan van de kengetallen, alsmede een toelichting daarop. Hierin kunnen zich nog specifieke wijzigingen voordoen, waarover u dan later zult worden geïnformeerd.

De inwerkingtreding van de vijf financiële kengetallen loopt voor op de overige aanbevelingen van de Adviescommissie vernieuwing BBV. Ook de overige aanbevelingen

zijn nagenoeg uitgewerkt en worden de komende periode door het Ministerie van BZK in concrete wijzigingsvoorstellen vertaald. Rekening houdend met de reguliere procedures die daarvoor gelden, zal inwerkingtreding naar verwachting in 2017 plaatsvinden.

4.7 Nieuwe functie Iv3: vennootschapsbelasting

Met ingang van het begrotingsjaar 2016 wordt een functie voor vennootschapsbelasting toegevoegd aan Iv3 (Informatie voor derden). Deze functie zal ondergebracht worden bij hoofdfunctie 0 Financiering en algemene dekkingsmiddelen. De functie is nodig vanwege de inwerkingtreding van de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Op de functie wordt (de raming van) het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting als last geboekt.

Het Iv3-informatievoorschrift zoals dat op de website van het Ministerie van BZK staat, zal hierop aangepast worden. In de toelichting bij de functie zal nader worden ingegaan op het te boeken bedrag op deze nieuwe functie.

4.8 EMU-saldo medeoverheden

4.8.1 Tekortnorm

In het financieel akkoord dat VNG, IPO en UvW in januari 2013 met het Rijk hebben gesloten, is vooruitlopend op het inwerking treden van de wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) een afspraak gemaakt over de normering van het EMU-saldo van de decentrale overheden gezamenlijk voor de duur van deze kabinetsperiode. Realisatiecijfers van het CBS laten zien dat in 2013 en 2014 de decentrale overheden de ambitie voor het EMU-saldo hebben gerealiseerd. Voor de jaren 2015, 2016 en 2017 wordt, op basis van ramingen van het Centraal Planbureau, verwacht dat de decentrale overheden binnen de afgesproken norm blijven van het financieel akkoord.

EMU-saldo medeoverheden in % bbp	2013	2014	2015	2016	2017
Ambitie voor EMU-saldo medeoverheden gezamenlijk	-0,5	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2
Afgesproken tekortnorm voor deze kabinetsperiode	-0,5	-0,5	-0,5	(-0,4)*	(-0,3)*
Realisatie (o.b.v. CBS Statline)	-0,3	-0,3			
Raming (o.b.v. CPB - CEP 2015)			-0,3	-0,2	-0,2

In het financieel akkoord is ook afgesproken dat eind 2015 wordt gezien of de geprojecteerde daling van de tekortnorm in 2016 en 2017 verantwoord en mogelijk is. In de aanloop naar het bestuurlijk overleg in het najaar van 2015 worden voorbereidingen getroffen om invulling te geven aan deze afspraak. Realisatiecijfers van het CBS en ramingscijfers van het CPB zullen hierbij als basis dienen. Verder komen de aandachtspunten zoals genoemd in de wet Hof aan bod, waaronder de investeringsopgaven van de decentrale overheden en de schuld- en vermogenspositie van de decentrale

overheden.

4.8.2 Beheersingsmaatregelen

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 19 mei 2014 is het eindrapport van de ambtelijke werkgroep 'Beheersing EMU-saldo decentrale overheden' vastgesteld. Tijdens het Bofv van 10 september 2014 is besloten dat er twaalf opties ter verbetering van de beheersing van het EMU-saldo door decentrale overheden uit het rapport op korte termijn worden uitgevoerd. Inmiddels zijn voor enkele maatregelen acties vergevorderd, zoals het opnemen van de geprognosticeerde balans in de begroting. Gemeenten, provincies, waterschappen, het CBS en het Rijk beogen in 2015 deze beheersingsmaatregelen verder uit te werken en sturen aan op vlotte implementatie.

4.9 Actualisatie Handleiding artikel 12

Er heeft een actualisatie plaatsgevonden van de Handleiding artikel 12. De actualisatie is vooral ingegeven door de noodzaak tot verduidelijking in de technische en redactionele sfeer en geldt vanaf begrotingsjaar 2016. De handleiding is van belang voor alle betrokken actoren die te maken hebben met de artikel 12-procedure. De belangrijkste aanpassingen houden verband met de invoering van de vijf financiële kengetallen, het schrappen van de tijdelijke wet deelfonds sociaal domein in de grondslag bij de beoordeling van het 'aanmerkelijk en structureel tekort' en aanpassing van de methodiek hoe omgegaan wordt met OZB-tarieven bij de berekening van het zogenaamde "redelijk peil".

De verwachting is dat de geactualiseerde handleiding medio 2015 wordt gepubliceerd op de website van de rijksoverheid.

4.10 Actualisatie Handreiking Treasury

De Handreiking Treasury voor decentrale overheden is door het Ministerie van BZK opgesteld om de praktijkkennis rondom de treasuryfunctie bij decentrale overheden te faciliteren. De afgelopen jaren heeft een aantal ontwikkelingen geleid tot veranderingen in de treasurypraktijk, zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de aangescherpte wetgeving rondom het gebruik van financiële derivaten. De Handreiking wordt daarom geactualiseerd en uitgebreid. De verwachting is dat de geactualiseerde Handreiking Treasury medio 2015 wordt gepubliceerd op de website van de rijksoverheid.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2014-2020

Ontwikkeling algemene uitkering 2014-2020 (bedragen in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uitkeringen voorafgaand jaar	870,774	724,882	644,379	603,083	600,79	600,927	618,245
Algemene mutaties							
Accres tranche 2012 (incidenteel)	15,714						
Accres tranche 2013 (incidenteel)	1,947	-1,947					
Accres tranche 2013 (structureel)	1,947						
Accres 2014	43,135						
Accres tranche 2014 (incidenteel)		-11,770	11,770				
Accres tranche 2014 (structureel)		-11,770					
Accres		-15,321	41,807	-3,849	7,551	20,525	3,322
Aanvullende algemene mutatie	1,244	1,461					
Btw-correctie	5,297						
Btw-verhoging	-31,118						
BCF (taakstellende korting)		-40,339					
Plafond BTW-compensatiefonds		14,851	0,401	6,482	3,436	1,658	
Troonswisseling	0,200						
Generieke Digitale Infrastructuur		-0,661	-0,274	0,074	0,092	0,134	
Inputfinanciering handelsregister		-0,007				0,001	0,006
Minder provincies		-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
Verminderen aantal politieke ambtsdragers		-10,000					
Water en milieu							
Uitname decentralisatie VTH	-40,758				-5,942		
Voorzieningen							
Regionale omroepen	-143,500						
Overheveling jeugdzorg			-90,000				
Friese taal							-0,065
Stand deze circulaire	724,882	644,379	603,083	600,790	600,927	618,245	616,508

Bijlage 2 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Overzicht van decentralisatie- en integratie-uitkeringen (bedragen in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Cluster	Vindplaats
IU Natuur	40,330							Natuur en recreatie	meircirc. 2013, § 4.3.1
Natuur	211,200	239,167	446,000	446,000	346,000	346,000	346,000	Natuur en recreatie	sepcirc. 2013, § 3.2
Verkeer en vervoer			915,880	916,711	921,706	921,654	920,290	Verkeer en vervoer	meircirc. 2015, H3
Projecten verkeer en vervoer			74,632	72,255	34,735	34,735	34,740	Verkeer en vervoer	meircirc. 2015, H3
Afsluitdijk	0,500	0,500	0,500					Verkeer en vervoer	sepcirc. 2013, § 2.4.2
Zuiderzeelijn	44,778	43,148	10,134	20,062	15,213	15,213	15,213	Verkeer en vervoer	meircirc. 2015, H3
Luchthavens	0,933	0,933						Economische zaken	sepcirc. 2014, § 3.3
Topper-gelden bedrijventerreinen	11,977	0,100						Economische zaken	meircirc. 2013, § 4.3.5
FES-gelden bedrijventerreinen	10,611	13,202						Economische zaken	sepcirc. 2011, § 3.6
Nationale gebiedsontwikkeling	38,598	5,627						Economische zaken	sepcirc. 2014, § 3.2
ISV	55,456							Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	meircirc. 2010, § 3.5
Asbestdaken	1,000							Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	meircirc. 2014, § 3.4
Green Deal	4,512	1,406						Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	meircirc. 2015, H3
Erfgoed en ruimte	1,695	0,025						Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	meircirc. 2015, H3
WoON oversampling	0,037							Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	sepcirc. 2014, § 3.4
Beter benutten		3,358						Water en milieu	meircirc. 2015, H3
Bodemsanering	65,691	44,423	35,988	32,988	27,988	27,988	27,988	Water en milieu	meircirc. 2015, H3
Sterke regio's	1,700	3,130	1,000					Water en milieu	sepcirc. 2012, § 2.2.1
Waddenfonds	38,690	40,499	28,878	28,878	28,878	28,878	28,878	Water en milieu	juncirc. 2012, § 3.9
Zwemwaterrichtlijn EU	1,200	1,200						Water en milieu	juncirc. 2012, § 3.10
Monumentenzorg	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	Voorzieningen	juncirc. 2012, § 3.11
Externe veiligheid	20,000							Voorzieningen	meircirc. 2010, § 3.6
Programma IOV		14,700	pm	pm	pm			Voorzieningen	deccirc. 2014, § 3.4
Invoeringskosten jeugdzorg	1,950							Voorzieningen	meircirc. 2013, § 5.5
Totaal decentralisatie- en integratie-uitkeringen	570,858	431,418	1.533,012	1.536,894	1.394,520	1.394,468	1.393,109		

Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2014

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2014

Uitkeringsfactor 0,989

Bedrag per eenheid Maatstaf

11,71 inwoners
2,25 inwoners landelijk gebied met max 607.000
23,73 jongeren
17.506,15 p-weg
47,05 woonruimten
89,09 oeverlengte
20,86 land
30,14 water
37,81 ehs_groen
118,62 opp. bedrijventerreinen
67.748,65 inrichtingen
1,97 aantal banen totaal
18.308,64 aantal banen stuwende werkgelegenheid
11,47 inw_oad
99,92 inw_groei
556,24 inw_krimp
12.631.516,58 vast bedrag
65,9 MRB

Bijlage 4 Bedragen per eenheid 2014 per cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2014 per cluster

<u>Cluster</u>	<u>Maatstaf</u>	<u>Bedragen per eenheid 2014 decembercirculaire</u>	<u>Wijzigingen 2014 deze circulaire</u>	<u>Bedragen per eenheid 2014 deze circulaire</u>
<u>Beheertaken</u>				
Bestuur	inwoners	6,63		6,63
	vast bedrag	8.610.406,76		8.610.406,76
Verkeer en vervoer	p-weg	17.506,15		17.506,15
	woonruimten	20,34		20,34
	oeverlengte	82,70		82,70
	water	14,57		14,57
Water en milieu	woonruimten	18,28		18,28
	oeverlengte	6,39		6,39
	land	2,77		2,77
	water	11,06		11,06
	inrichtingen	67.748,65		67.748,65
	vast bedrag	686.816,83		686.816,83
Natuur en recreatie	inwoners	3,50		3,50
	land	4,51		4,51
	water	4,51		4,51
	ehs-groen	37,81		37,81
Economische zaken	woonruimten	2,36		2,36
	land	3,21		3,21
	opp. bedrijventerreinen	118,62		118,62
	aantal banen totaal	1,97		1,97
	vast bedrag	669.187,24		669.187,24
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	woonruimten	6,07		6,07
	land	9,38		9,38
	vast bedrag	658.610,42		658.610,42
Voorzieningen	inwoners	1,58		1,58
	inwoners landelijk gebied met max. 607.000	2,25		2,25
	jongeren	23,73		23,73
	land	0,99		0,99
	vast bedrag	2.006.495,33		2.006.495,33
<u>Ontwikkeltaken</u>				
Economische zaken	aantal banen stuwende werkgelegenheid	18.308,64		18.308,64
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	inw_oad	11,47		11,47
	inw_groei	99,92		99,92
	inw_krimp	556,24		556,24

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2014

	Aantal inwoners	Aantal inwoners gebied met max 607.000	Aantal landelijk jongeren	Lengte p-weg	Aantal woonruimten	Aantal hm oeverlengte	Aantal ha land	Aantal ha water	OpperMakte ehs_groen
Groningen	582.728	325.990	125.005	1.011,9	296.540	58.002	232.712	63.253	21.951
Fryslân	646.317	450.940	152.379	1.098,3	308.555	104.240	332.699	242.177	53.293
Drenthe	488.988	346.180	111.371	826,0	234.400	52.065	263.625	4.417	60.849
Overijssel	1.139.697	551.160	277.085	1.459,8	510.933	67.042	332.154	9.920	55.264
Gelderland	2.019.692	607.000	472.822	2.424,7	922.082	73.566	496.781	16.849	194.495
Utrecht	1.253.672	338.630	303.834	892,5	563.932	65.707	137.974	6.939	35.396
N-Holland	2.741.369	566.610	610.851	1.583,7	1.336.495	158.361	266.163	143.030	50.685
Z-Holland	3.577.032	584.660	823.802	1.873,1	1.708.644	186.816	281.275	60.604	36.583
Zeeland	380.621	263.480	84.225	857,3	200.163	37.032	178.252	115.092	19.499
N-Brabant	2.479.274	607.000	555.299	1.078,6	1.139.510	80.984	490.661	17.545	115.934
Limburg	1.120.006	578.960	220.494	880,3	553.177	26.450	214.678	6.272	55.531
Flevoland	399.893	137.000	108.873	892,1	166.631	35.619	141.282	99.949	19.963
Totaal	16.829.289	5.357.610	3.846.040	14.878,3	7.941.062	945.884	3.368.256	786.047	719.443

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2014 (vervolg)

	Oppervlakte bedrijven- terreinen	Aantal inrichtingen	Aantal banen totaal	Aantal banen stuwende werkgelegenheid	Aantal inw_oad	Aantal inw_groei	Aantal inw_krimp	Vast bedrag	Opcenten motorrijtuigen belasting
Groningen	3.329	55	240.690	101,14	0	16.109	10.322	1	573.208,02
Fryslân	3.881	23	253.070	102,18	646.317	0	663	1	691.889,73
Drenthe	2.708	13	193.640	75,14	488.988	8.252	1.766	1	564.589,50
Overijssel	6.034	27	524.620	234,70	0	10.358	3.962	1	1.228.080,53
Gelderland	9.261	63	901.680	369,28	0	18.458	9.029	1	2.153.561,37
Utrecht	4.162	19	666.590	296,45	0	8.695	1.638	1	1.482.040,01
N-Holland	9.474	68	1.388.250	686,79	0	15.788	1.211	1	2.616.995,74
Z-Holland	15.434	174	1.632.250	740,75	0	59.807	1.314	1	3.300.493,16
Zeeland	3.332	43	151.720	63,36	380.621	114	6.902	1	442.104,97
N-Brabant	14.947	135	1.204.510	597,00	0	10.430	2.231	1	3.158.867,76
Limburg	6.776	33	491.430	226,97	0	0	31.400	1	1.218.609,23
Flevoland	2.019	7	150.410	72,90	0	156.969	0	1	606.720,20
Totaal	81.357	660	7.798.860	3.566,66	1.515.926	304.980	70.438	12	18.037.160,22

Bijlage 6 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2014

Ontwikkeltaken niet via maatstaven

	Voorzieningen beheer in basis	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ontwikkel in basis	Verkeer en vervoer ontwikkel in basis	Water en milieu lucht/klimaat ontwikkel in basis	Water en milieu bodem ontwikkel in basis	Natuur en recreatie ontwikkel in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven incl. uitkeringsfactor
Groningen	0	0	15.249.793	0	2.198.797	8.850.956	26.299.547	26.002.168
Fryslân	1.834.065	4.353.380	12.733.977	0	3.584.456	17.008.486	39.514.364	39.067.561
Drenthe	0	0	12.263.215	0	1.235.679	15.376.363	28.875.256	28.548.753
Overijssel	0	0	12.744.211	19.849	7.734.701	35.098.829	55.597.591	54.968.928
Gelderland	0	0	19.857.069	1.032.136	10.968.238	32.534.697	64.392.140	63.664.035
Utrecht	0	0	18.458.558	3.179.047	1.376.023	27.089.846	50.103.474	49.536.936
N-Holland	0	0	45.624.510	6.768.432	6.001.488	26.469.050	84.863.480	83.903.898
Z-Holland	0	0	45.931.321	9.128.029	8.956.784	30.947.736	94.963.869	93.890.078
Zeeland	0	0	12.130.173	0	482.585	17.743.082	30.355.839	30.012.595
N-Brabant	0	0	46.256.871	3.791.116	10.161.515	37.036.008	97.245.510	96.145.920
Limburg	0	0	20.542.596	1.270.322	731.668	28.801.006	51.345.592	50.765.008
Flevoland	0	0	15.907.308	0	236.188	6.048.179	22.191.674	21.940.745
Totaal	1.834.065	4.353.380	277.699.602	25.188.930	53.668.122	283.004.237	645.748.335	638.446.626

Bijlage 7 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2014 per provincie

Verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2014

	Integratie- uitkering Natuur	Decentralisatie- uitkering Natuur	Bodemsanering	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing	Externe veiligheid	Monu- mentenzorg	Zuiderzeelijn (REP +RSP)
Groningen	0	9.700.000	2.050.433	3.889.419	896.000	902.832	23.749.035
Fryslân	0	25.600.000	3.409.974	3.832.179	771.000	1.463.888	10.406.069
Drenthe	0	19.750.000	1.059.434	2.067.128	498.000	494.185	5.419.828
Overijssel	0	21.750.000	12.249.145	2.589.010	1.252.000	1.249.181	0
Gelderland	0	24.550.000	11.720.137	6.329.432	2.314.000	1.670.808	0
Utrecht	8.880.000	12.400.000	1.212.213	2.258.012	961.000	1.526.928	0
Noord-Holland	0	17.200.000	5.835.811	5.951.543	2.249.000	4.717.863	0
Zuid-Holland	31.450.000	17.500.000	10.214.931	11.675.303	4.966.000	3.028.763	0
Zeeland	0	11.700.000	1.334.488	3.464.187	904.000	1.327.425	0
Noord-Brabant	0	26.300.000	15.911.611	7.628.979	3.374.000	1.722.352	0
Limburg	0	18.950.000	545.800	4.506.929	1.481.000	1.777.234	0
Flevoland	0	5.800.000	146.667	1.263.598	334.000	118.541	5.203.035
Totaal	40.330.000	211.200.000	65.690.644	55.455.719	20.000.000	20.000.000	44.777.967

Verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2014 (vervolg)

	Topper-geld Bedrijven- terreinen	FES-gelden bedrijven- terreinen	Luchthavens	Nationale gebiedsontwikkeling (Nota ruimte en BIRK)	Sterke regio's	Waddenfonds	Zwemwater- richtlijn EU
Groningen	537.748	0	38.489	0	0	0	85.584
Fryslân	607.889	0	130.823	0	0	38.690.000	89.873
Drenthe	537.748	0	56.437	0	0	0	77.007
Overijssel	1.122.257	1.602.000	45.569	0	0	0	54.132
Gelderland	1.472.963	2.341.000	164.177	20.913.000	0	0	119.896
Utrecht	584.509	0	41.479	282.000	0	0	49.843
Noord-Holland	1.678.174	0	86.649	303.000	0	0	169.934
Zuid-Holland	1.508.033	4.436.000	109.135	9.900.000	1.700.000	0	179.941
Zeeland	455.917	1.350.000	66.109	7.200.000	0	0	105.600
Noord-Brabant	1.671.475	882.000	123.942	0	0	0	139.911
Limburg	1.332.680	0	49.756	0	0	0	71.288
Flevoland	<u>467.607</u>	<u>0</u>	<u>20.739</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>56.991</u>
Totaal	11.977.000	10.611.000	933.304	38.598.000	1.700.000	38.690.000	1.200.000

Verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2014 (vervolg)

	Invoeringskosten jeugdzorg	Afsluitdijk	Asbestdaken	Green Deal	Erfgoed en ruimte	WoON oversampling	Totaal
Groningen	150.000	500.000	0	1.764.000	150.000	0	44.413.540
Fryslân	150.000	0	0	0	0	0	85.151.695
Drenthe	150.000	0	0	0	670.000	0	30.779.767
Overijssel	150.000	0	1.000.000	600.000	0	0	43.663.294
Gelderland	150.000	0	0	0	0	5.031	71.750.444
Utrecht	150.000	0	0	400.000	310.000	0	29.055.984
Noord-Holland	150.000	0	0	88.000	354.586	0	38.784.560
Zuid-Holland	150.000	0	0	125.000	50.000	0	96.993.106
Zeeland	150.000	0	0	1.000.000	100.000	32.387	29.190.113
Noord-Brabant	150.000	0	0	0	0	0	57.904.270
Limburg	150.000	0	0	0	60.000	0	28.924.687
Flevoland	<u>300.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>535.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>14.246.178</u>
Totaal	1.950.000	500.000	1.000.000	4.512.000	1.694.586	37.418	570.857.638

Bijlage 8 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2014

	Beheertaken via maatstaven	Ontwikkeltaken via maatstaven	Ontwikkeltaken niet via maatstaven	MRB-capaciteit	OEM / vermogen	Algemene uitkeringen	Decentralisatie- en integratie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds
	bijlage 3 en 5 incl. uitkeringsfactor	bijlage 3 en 5 incl. uitkeringsfactor	bijlage 6 incl. uitkeringsfactor	bijlage 5* MRB-tarief		(kolom 1 t/m 5)	bijlage 7	(kolom 6 en 7)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Groningen	71.359.081	9.098.796	26.002.168	-37.774.409	-8.803.660	59.881.978	44.413.540	104.295.518
Fryslân	85.653.579	9.543.672	39.067.561	-45.595.533	-15.806.425	72.862.854	85.151.695	158.014.549
Drenthe	60.728.318	8.691.857	28.548.753	-37.206.448	-3.364.478	57.398.003	30.779.767	88.177.770
Overijssel	101.099.828	7.450.622	54.968.928	-80.930.507	-28.769.476	53.819.395	43.663.294	97.482.689
Gelderland	164.736.553	13.473.536	63.664.035	-141.919.694	-57.073.141	42.881.288	71.750.444	114.631.732
Utrecht	89.787.821	7.126.024	49.536.936	-97.666.437	-6.786.948	41.997.396	29.055.984	71.053.380
N-Holland	183.366.225	14.657.699	83.903.898	-172.460.019	-18.256.839	91.210.964	38.784.560	129.995.524
Z-Holland	228.507.194	20.039.752	93.890.078	-217.502.499	-2.481.924	122.452.602	96.993.106	219.445.708
Zeeland	58.270.320	9.270.296	30.012.595	-29.134.718	-10.021.375	58.397.119	29.190.113	87.587.232
N-Brabant	162.498.733	13.063.986	96.145.920	-208.169.385	-46.093.443	17.445.810	57.904.270	75.350.080
Limburg	85.868.234	21.376.967	50.765.008	-80.306.348	-23.792.099	53.911.762	28.924.687	82.836.449
Flevoland	<u>53.944.099</u>	<u>16.826.602</u>	<u>21.940.745</u>	<u>-39.982.861</u>	<u>-105.754</u>	<u>52.622.831</u>	<u>14.246.178</u>	<u>66.869.009</u>
Totaal	1.345.819.985	150.619.809	638.446.626	-1.188.648.858	-221.355.562	724.882.002	570.857.638	1.295.739.640

Bijlage 9 Bevoorschotting 2014

Nog te verrekenen bedragen 2014*)

	<i>algemene uitkering 2014 (1)</i>	<i>stand december- circulaire 2014 (2)</i>	<i>verschil (1)-(2)</i>	<i>DU Ontwikkel/ OEM variabel 2014 (3)</i>	<i>stand december- circulaire 2014 (4)</i>	<i>verschil (3)-(4)</i>	<i>totaal nog uit te betalen/ te ontvangen 2014</i>
Groningen	42.683.469	42.678.919	4.550	17.198.509	17.198.505	4	4.554
Fryslân	49.601.718	49.606.109	-4.391	23.261.136	23.261.130	6	-4.385
Drenthe	32.213.727	32.216.876	-3.149	25.184.276	25.184.271	5	-3.144
Overijssel	27.619.942	27.640.214	-20.272	26.199.453	26.199.445	8	-20.264
Gelderland	36.290.395	36.290.369	26	6.590.893	6.590.884	9	35
Utrecht	4.190.871	4.178.309	12.562	37.806.525	37.806.519	6	12.568
Noord-Holland	25.563.905	25.563.943	-38	65.647.058	65.647.046	12	-26
Zuid-Holland	31.044.447	31.036.958	7.489	91.408.155	91.408.141	14	7.503
Zeeland	38.405.899	38.397.614	8.285	19.991.220	19.991.216	4	8.289
Noord-Brabant	1.997.576	1.997.545	31	15.448.235	15.448.226	9	40
Limburg	26.938.852	26.931.807	7.045	26.972.909	26.972.902	7	7.052
Flevoland	<u>30.787.839</u>	<u>30.800.064</u>	<u>-12.225</u>	<u>21.834.991</u>	<u>21.834.988</u>	<u>3</u>	<u>-12.222</u>
Totaal	347.338.640	347.338.727	-87	377.543.360	377.543.273	87	0

*) Afgezien van de DU Ontwikkel/OEM variabel zijn er geen verrekeningen o.b.v. decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2015

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2015

Uitkeringsfactor 0,936

Bedrag per eenheid Maatstaf

11,67 inwoners
2,31 inwoners landelijk gebied met max 607.000
23,73 jongeren
17.506,15 p-weg
48,83 woonruimten
89,09 oeverlengte
20,86 land
30,14 water
37,81 ehs_groen
118,62 opp. bedrijventerreinen
67.748,65 inrichtingen
1,97 aantal banen totaal
18.308,64 aantal banen stuwende werkgelegenheid
11,47 inw_oad
99,92 inw_groei
556,24 inw_krimp
12.631.516,58 vast bedrag
65,9 MRB

Bijlage 11 Bedragen per eenheid 2015 per cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2015 per cluster

<u>Cluster</u>	<u>Maatstaf</u>	<u>Bedragen per eenheid 2015 septembercirculaire</u>	<u>Wijzigingen 2015 deze circulaire</u>	<u>Bedragen per eenheid 2015 deze circulaire</u>
<u>Beheertaken</u>				
Bestuur	inwoners	6,63	-0,04	6,59
	vast bedrag	8.610.406,76		8.610.406,76
Verkeer en vervoer	p-weg	17.506,15		17.506,15
	woonruimten	21,11		21,11
	oeverlengte	82,70		82,70
	water	14,57		14,57
Water en milieu	woonruimten	18,28		18,28
	oeverlengte	6,39		6,39
	land	2,77		2,77
	water	11,06		11,06
	inrichtingen	67.748,65		67.748,65
	vast bedrag	686.816,83		686.816,83
Natuur en recreatie	inwoners	3,50		3,50
	land	4,51		4,51
	water	4,51		4,51
	ehs-groen	37,81		37,81
Economische zaken	woonruimten	2,45		2,45
	land	3,21		3,21
	opp. bedrijventerreinen	118,62		118,62
	aantal banen totaal	1,97		1,97
	vast bedrag	669.187,24		669.187,24
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	woonruimten	6,30		6,30
	land	9,38		9,38
	vast bedrag	658.610,42		658.610,42
Voorzieningen	inwoners	1,54		1,54
	inwoners landelijk gebied met max. 607.000	2,31		2,31
	jongeren	23,73		23,73
	land	0,99		0,99
	vast bedrag	2.006.495,33		2.006.495,33
<u>Ontwikkeltaken</u>				
Economische zaken	aantal banen stuwende werkgelegenheid	18.308,64		18.308,64
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	inw_oad	11,47		11,47
	inw_groei	99,92		99,92
	inw_krimp	556,24		556,24

Bijlage 12 Volumina maatstaven 2015

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2015

	Aantal inwoners	Aantal inwoners landelijk gebied met max 607.000	Aantal jongeren	Lengte p-weg	Aantal woonruimten	Aantal hm oeverlengte	Aantal ha land	Aantal ha water	Oppervlakte ehs_groen
Groningen	584.104	326.910	125.005	1.018,7	274.043	58.002	232.712	63.253	21.951
Fryslân	646.324	457.880	152.379	1.100,8	303.710	104.240	332.699	242.177	53.293
Drenthe	488.611	351.600	111.371	825,9	226.600	51.975	263.622	4.421	60.849
Overijssel	1.140.659	560.060	277.085	1.458,6	497.482	66.525	332.175	9.899	55.264
Gelderland	2.026.393	607.000	472.822	2.427,1	902.780	73.321	496.787	16.843	194.495
Utrecht	1.263.509	327.050	303.834	897,6	548.866	65.027	137.993	6.920	35.396
N-Holland	2.762.163	542.960	610.851	1.589,9	1.303.653	158.356	266.163	143.030	50.685
Z-Holland	3.600.784	584.590	823.802	1.878,6	1.659.833	181.562	280.958	60.913	36.583
Zeeland	380.717	261.270	84.225	856,8	205.477	35.452	178.377	114.968	19.499
N-Brabant	2.489.325	607.000	555.299	1.074,4	1.097.609	78.868	490.788	17.417	115.934
Limburg	1.118.054	563.840	220.494	885,2	531.026	26.198	214.738	6.212	55.531
Flevoland	401.503	136.410	108.873	894,2	164.339	35.619	141.282	99.949	19.963
Totaal	16.902.146	5.326.570	3.846.040	14.907,8	7.715.418	935.145	3.368.294	786.002	719.443

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2015 (vervolg)

	Oppervlakte bedrijven- terreinen	Aantal inrichtingen	Aantal banen totaal	Aantal banen stuwende werkgelegenheid	Aantal inw_oad	Aantal inw_groei	Aantal inw_krimp	Vast bedrag	Opcenten motorrijtuigen belasting
Groningen	3.329	55	237.150	101,14	0	16.109	10.322	1	559.019,68
Fryslân	3.881	23	243.820	102,18	646.324	0	663	1	681.228,82
Drenthe	2.708	13	192.120	75,14	488.611	8.252	1.766	1	554.110,30
Overijssel	6.034	27	514.100	234,70	0	10.358	3.962	1	1.197.210,89
Gelderland	9.261	63	885.560	369,28	0	18.458	9.029	1	2.118.890,38
Utrecht	4.162	19	659.620	296,45	0	8.695	1.638	1	1.430.584,06
N-Holland	9.474	68	1.378.440	686,79	0	15.788	1.211	1	2.561.589,75
Z-Holland	15.434	174	1.604.050	740,75	0	59.807	1.314	1	3.214.183,10
Zeeland	3.332	43	147.790	63,36	380.717	114	6.902	1	439.497,79
N-Brabant	14.947	135	1.185.780	597,00	0	10.430	2.231	1	3.062.054,13
Limburg	6.776	33	488.130	226,97	0	0	31.400	1	1.195.517,15
Flevoland	2.019	7	141.220	72,90	0	156.969	0	1	568.620,79
Totaal	81.357	660	7.677.780	3.566,66	1.515.652	304.980	70.438	12	17.582.506,84

Bijlage 13 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2015

Ontwikkeltaken niet via maatstaven

	Voorzieningen beheer in basis	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ontwikkel in basis	Verkeer en vervoer ontwikkel in basis	Water en milieu lucht/klimaat ontwikkel in basis	Water en milieu bodem ontwikkel in basis	Natuur en recreatie ontwikkel in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven incl. uitkeringsfactor
Groningen	0	0	15.249.793	0	2.198.797	8.850.956	26.299.547	24.624.119
Fryslân	1.834.065	4.353.380	12.733.977	0	3.584.456	17.008.486	39.514.364	36.997.080
Drenthe	0	0	12.263.215	0	1.235.679	15.376.363	28.875.256	27.035.742
Overijssel	0	0	12.744.211	19.849	7.734.701	35.098.829	55.597.591	52.055.715
Gelderland	0	0	19.857.069	1.032.136	10.968.238	32.534.697	64.392.140	60.290.002
Utrecht	0	0	18.458.558	3.179.047	1.376.023	27.089.846	50.103.474	46.911.604
N-Holland	0	0	45.624.510	6.768.432	6.001.488	26.469.050	84.863.480	79.457.204
Z-Holland	0	0	45.931.321	9.128.029	8.956.784	30.947.736	94.963.869	88.914.142
Zeeland	0	0	12.130.173	0	482.585	17.743.082	30.355.839	28.422.004
N-Brabant	0	0	46.256.871	3.791.116	10.161.515	37.036.008	97.245.510	91.050.430
Limburg	0	0	20.542.596	1.270.322	731.668	28.801.006	51.345.592	48.074.592
Flevoland	0	0	15.907.308	0	236.188	6.048.179	22.191.674	20.777.941
Totaal	1.834.065	4.353.380	277.699.602	25.188.930	53.668.122	283.004.237	645.748.335	604.610.575

Bijlage 14 Overzicht decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2015 per provincie

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2015

	Natuur	Bodemsanering	Programma IOV	Monumentenzorg	Topper-geld Bedrijven-terreinen	Fes-gelden bedrijven-terreinen	Luchthavens	Nationale gebiedsontwikkeling (Nota ruimte en BIRK)
Groningen	11.783.333	2.610.515	0	902.832	0	0	38.489	0
Fryslân	27.975.000	3.125.465	0	1.463.888	0	0	130.823	0
Drenthe	24.166.667	2.252.806	0	494.185	0	0	56.437	0
Overijssel	25.125.000	6.660.808	0	1.249.181	0	2.176.000	45.569	0
Gelderland	27.883.333	1.643.630	0	1.670.808	0	1.977.000	164.177	4.967.000
Utrecht	13.150.000	5.623.218	0	1.526.928	0	0	41.479	282.000
Noord-Holland	19.491.667	2.258.531	0	4.717.863	100.000	0	86.649	378.000
Zuid-Holland	17.508.333	4.411.371	14.700.000	3.028.763	0	6.021.000	109.135	0
Zeeland	11.241.667	6.624.423	0	1.327.425	0	1.832.000	66.109	0
Noord-Brabant	31.716.667	1.559.439	0	1.722.352	0	1.196.000	123.942	0
Limburg	22.408.333	5.512.379	0	1.777.234	0	0	49.756	0
Flevoland	<u>6.716.667</u>	<u>2.140.068</u>	<u>0</u>	<u>118.541</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>20.739</u>	<u>0</u>
Totaal	239.166.667	44.422.653	14.700.000	20.000.000	100.000	13.202.000	933.304	5.627.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2015 (vervolg)

	Sterke regio's	Waddenfonds	Zwemwater-richtlijn EU	Afsluitdijk	Beter benutten	Green Deal	Erfgoed en ruimte	Zuiderzeelijn (RSP)	Totaal
Groningen	0	0	85.584	500.000	3.358.000	0	0	5.692.095	24.970.848
Fryslân	0	40.499.000	89.873	0	0	0	0	32.193.276	105.477.325
Drenthe	0	0	77.007	0	0	0	0	2.684.950	29.732.052
Overijssel	0	0	54.132	0	0	0	0	0	35.310.690
Gelderland	0	0	119.896	0	0	0	0	0	38.425.844
Utrecht	0	0	49.843	0	0	0	25.000	0	20.698.468
Noord-Holland	830.000	0	169.934	0	0	0	0	0	28.032.644
Zuid-Holland	2.300.000	0	179.941	0	0	0	0	0	48.258.543
Zeeland	0	0	105.600	0	0	1.406.000	0	0	22.603.224
Noord-Brabant	0	0	139.911	0	0	0	0	0	36.458.311
Limburg	0	0	71.288	0	0	0	0	0	29.818.990
Flevoland	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>56.991</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.577.552</u>	<u>11.630.558</u>
Totaal	3.130.000	40.499.000	1.200.000	500.000	3.358.000	1.406.000	25.000	43.147.873	431.417.497

Bijlage 15 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2015

	Beheertaken via maatstaven	Ontwikkeltaken via maatstaven	Ontwikkeltaken niet via maatstaven	MRB-capaciteit	OEM / vermogen	Algemene uitkeringen	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds
	bijlage 10 en 12 incl. uitkeringsfactor (1)	bijlage 10 en 12 incl. uitkeringsfactor (2)	bijlage 13 incl. uitkeringsfactor (3)	bijlage 12* MRB-tarief (4)	(5)	(kolom 1 t/m 5) (6)	bijlage 14 (7)	(kolom 6 en 7) (8)
Groningen	67.161.342	8.616.583	24.624.119	-36.839.397	-8.803.660	54.758.988	24.970.848	79.729.836
Fryslân	81.447.015	9.037.957	36.997.080	-44.892.979	-15.806.425	66.782.647	105.477.325	172.259.972
Drenthe	57.540.755	8.227.162	27.035.742	-36.515.869	-3.364.478	52.923.312	29.732.052	82.655.364
Overijssel	95.914.005	7.055.758	52.055.715	-78.896.198	-28.769.476	47.359.804	35.310.690	82.670.494
Gelderland	156.681.000	12.759.473	60.290.002	-139.634.876	-57.073.141	33.022.458	38.425.844	71.448.302
Utrecht	85.348.700	6.748.363	46.911.604	-94.275.490	-6.786.948	37.946.229	20.698.468	58.644.697
N-Holland	174.562.506	13.880.878	79.457.204	-168.808.765	-18.256.839	80.834.985	28.032.644	108.867.629
Z-Holland	216.773.582	18.977.696	88.914.142	-211.814.666	-2.481.924	110.368.831	48.258.543	158.627.374
Zeeland	55.607.204	8.780.025	28.422.004	-28.962.904	-10.021.375	53.824.954	22.603.224	76.428.178
N-Brabant	153.640.185	12.371.628	91.050.430	-201.789.367	-46.093.443	9.179.433	36.458.311	45.637.744
Limburg	81.215.870	20.244.042	48.074.592	-78.784.580	-23.792.099	46.957.824	29.818.990	76.776.814
Flevoland	<u>51.284.623</u>	<u>15.934.835</u>	<u>20.777.941</u>	<u>-37.472.110</u>	<u>-105.754</u>	<u>50.419.535</u>	<u>11.630.558</u>	<u>62.050.093</u>
Totaal	1.277.176.788	142.634.399	604.610.575	-1.158.687.201	-221.355.562	644.379.000	431.417.497	1.075.796.497

Bevoorschotting uitkeringsjaar 2015

	Verleende voorschotten termijn 1 t/m 26				Te verlenen voorschotten termijn 27 t/m 50			
	<i>Algemene uitkering</i>	<i>DU Ontwikkel/OEM variabel</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds*</i>	<i>Algemene uitkering</i>	<i>DU Ontwikkel/OEM variabel</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds**</i>
Groningen	21.007.428	8.506.446	6.921.330	36.435.204	17.931.101	7.314.014	18.049.518	43.294.633
Fryslân	24.666.174	11.439.558	36.482.472	72.588.204	20.925.819	9.751.096	68.994.853	99.671.768
Drenthe	15.952.092	12.616.266	12.893.036	41.461.394	13.299.956	11.054.998	16.839.016	41.193.970
Overijssel	13.627.978	12.700.376	14.897.948	41.226.302	10.445.587	10.585.863	20.412.742	41.444.192
Gelderland	17.177.472	2.357.862	19.126.744	38.662.078	12.628.125	858.999	19.299.100	32.786.224
Utrecht	2.203.838	18.910.346	7.826.130	28.940.314	299.207	16.532.838	12.872.338	29.704.383
Noord-Holland	12.037.610	32.727.110	13.402.532	58.167.252	7.597.010	28.473.255	14.630.112	50.700.377
Zuid-Holland	14.832.090	45.955.130	22.800.518	83.587.738	9.104.522	40.477.089	25.458.025	75.039.636
Zeeland	19.083.298	9.891.310	7.577.856	36.552.464	16.341.027	8.509.319	15.025.368	39.875.714
Noord-Brabant	514.800	6.999.330	18.147.402	25.661.532	-3.522.049	5.187.352	18.310.909	19.976.212
Limburg	12.871.222	13.173.186	12.639.432	38.683.840	9.804.109	11.109.307	17.179.558	38.092.974
Flevoland	<u>16.191.682</u>	<u>10.985.650</u>	<u>3.594.734</u>	<u>30.772.066</u>	<u>13.555.666</u>	<u>9.686.538</u>	<u>8.035.824</u>	<u>31.278.028</u>
Totaal	170.165.684	186.262.570	176.310.134	532.738.388	128.410.081	159.540.667	255.107.363	543.058.111

* De bedragen in deze kolom zijn gelijk aan 26 maal het totale bevoorschottingsbedrag uit de decembercirculaire 2014.

** De bedragen zijn het verschil van de overeenkomstige bedragen in bijlage 15 en deze bijlage. Algemene uitkering: de som van de kolommen 1, 2 en 4; DU Ontwikkel/OEM variabel: de som van de kolommen 3 en 5.

Termijnbedragen van de bevoorschotting op de uitkeringen over 2015 vanaf 6 juli 2015

	Vanaf termijn 27 t/m 50*			
	<i>Algemene uitkering</i>	<i>DU Ontwikkel/OEM variabel</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds</i>
Groningen	747.129	304.751	752.063	1.803.943
Fryslân	871.909	406.296	2.874.786	4.152.991
Drenthe	554.165	460.625	701.626	1.716.416
Overijssel	435.233	441.078	850.531	1.726.842
Gelderland	526.172	35.792	804.129	1.366.093
Utrecht	12.467	688.868	536.347	1.237.682
Noord-Holland	316.542	1.186.386	609.588	2.112.516
Zuid-Holland	379.355	1.686.545	1.060.751	3.126.651
Zeeland	680.876	354.555	626.057	1.661.488
Noord-Brabant	-146.752	216.140	762.955	832.343
Limburg	408.505	462.888	715.815	1.587.208
Flevoland	<u>564.819</u>	<u>403.606</u>	<u>334.826</u>	<u>1.303.251</u>
Totaal	5.350.420	6.647.530	10.629.474	22.627.424

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen in bijlage 16 gedeeld door 24.

Bijlage 17 Bedragen per eenheid 2016

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2016

Uitkeringsfactor 1,012

Bedrag per eenheid Maatstaf

11,65 inwoners
2,31 inwoners landelijk gebied met max 607.000
0,00 jongeren
17.506,15 p-weg
48,83 woonruimten
89,09 oeverlengte
20,86 land
30,14 water
37,81 ehs_groen
118,62 opp. bedrijventerreinen
67.748,65 inrichtingen
1,97 aantal banen totaal
18.308,64 aantal banen stuwende werkgelegenheid
11,47 inw_oad
99,92 inw_groei
556,24 inw_krimp
12.631.516,58 vast bedrag
65,9 MRB

Bijlage 18 Bedragen per eenheid 2016 per cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2016 per cluster

<u>Cluster</u>	<u>Maatstaf</u>	<u>Bedragen per eenheid 2015 deze circulaire</u>	<u>Wijzigingen 2016 deze circulaire</u>	<u>Bedragen per eenheid 2016 deze circulaire</u>
<u>Beheertaken</u>				
Bestuur	inwoners	6,59	-0,02	6,57
	vast bedrag	8.610.406,76		8.610.406,76
Verkeer en vervoer	p-weg	17.506,15		17.506,15
	woonruimten	21,11		21,11
	oeverlengte	82,70		82,70
	water	14,57		14,57
Water en milieu	woonruimten	18,97		18,97
	oeverlengte	6,39		6,39
	land	2,77		2,77
	water	11,06		11,06
	inrichtingen	67.748,65		67.748,65
	vast bedrag	686.816,83		686.816,83
Natuur en recreatie	inwoners	3,50		3,50
	land	4,51		4,51
	water	4,51		4,51
	ehs-groen	37,81		37,81
Economische zaken	woonruimten	2,45		2,45
	land	3,21		3,21
	opp. bedrijventerreinen	118,62		118,62
	aantal banen totaal	1,97		1,97
	vast bedrag	669.187,24		669.187,24
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	woonruimten	6,30		6,30
	land	9,38		9,38
	vast bedrag	658.610,42		658.610,42
Voorzieningen	inwoners	1,58		1,58
	inwoners landelijk gebied met max. 607.000	2,31		2,31
	jongeren	23,73	-23,73	0,00
	land	0,99		0,99
	vast bedrag	2.006.495,33		2.006.495,33
<u>Ontwikkeltaken</u>				
Economische zaken	aantal banen stuwende werkgelegenheid	18.308,64		18.308,64
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	inw_oad	11,47		11,47
	inw_groei	99,92		99,92
	inw_krimp	556,24		556,24

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2016

	Aantal inwoners	Aantal inwoners gebied met max 607.000	Aantal landelijk jongeren	Lengte p-weg	Aantal woonruimten	Aantal hm oeverlengte	Aantal ha land	Aantal ha water	OpperMakte ehs_groen
Groningen	584.104	326.910	125.005	1.018,7	274.043	58.002	232.712	63.253	21.951
Fryslân	646.324	457.880	152.379	1.100,8	303.710	104.240	332.699	242.177	53.293
Drenthe	488.611	351.600	111.371	825,9	226.600	52.065	263.625	4.417	60.849
Overijssel	1.140.659	560.060	277.085	1.458,7	497.482	67.042	332.154	9.920	55.264
Gelderland	2.026.393	607.000	472.822	2.427,1	902.780	73.566	496.781	16.849	194.495
Utrecht	1.263.509	327.050	303.834	897,6	548.866	65.707	137.974	6.939	35.396
N-Holland	2.762.163	542.960	610.851	1.589,9	1.303.653	158.361	266.163	143.030	50.685
Z-Holland	3.600.784	584.590	823.802	1.867,1	1.659.833	186.816	281.275	60.604	36.583
Zeeland	380.717	261.270	84.225	856,8	205.477	37.032	178.252	115.092	19.499
N-Brabant	2.489.325	607.000	555.299	1.074,4	1.097.609	80.984	490.661	17.545	115.934
Limburg	1.118.054	563.840	220.494	885,3	531.026	26.450	214.678	6.272	55.531
Flevoland	401.503	136.410	108.873	894,2	164.339	35.619	141.282	99.949	19.963
Totaal	16.902.146	5.326.570	3.846.040	14.896,5	7.715.418	945.884	3.368.256	786.047	719.443

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2016 (vervolg)

	Oppervlakte bedrijven- terreinen	Aantal inrichtingen	Aantal banen totaal	Aantal banen stuwende werkgelegenheid	Aantal inw_oad	Aantal inw_groei	Aantal inw_krimp	Vast bedrag	Opcenten motorrijtuigen belasting
Groningen	3.329	55	237.150	101,14	0	16.109	10.322	1	608.970,59
Fryslân	3.881	23	243.820	102,18	646.324	0	663	1	737.375,13
Drenthe	2.708	13	192.120	75,14	488.611	8.252	1.766	1	600.631,23
Overijssel	6.034	27	514.100	234,70	0	10.358	3.962	1	1.289.361,70
Gelderland	9.261	63	885.560	369,28	0	18.458	9.029	1	2.298.230,68
Utrecht	4.162	19	659.620	296,45	0	8.695	1.638	1	1.597.079,89
N-Holland	9.474	68	1.378.440	686,79	0	15.788	1.211	1	2.821.752,57
Z-Holland	15.434	174	1.604.050	740,75	0	59.807	1.314	1	3.517.989,47
Zeeland	3.332	43	147.790	63,36	380.717	114	6.902	1	473.397,19
N-Brabant	14.947	135	1.185.780	597,00	0	10.430	2.231	1	3.397.634,69
Limburg	6.776	33	488.130	226,97	0	0	31.400	1	1.295.237,48
Flevoland	2.019	7	141.220	72,90	0	156.969	0	1	664.543,08
Totaal	81.357	660	7.677.780	3.566,66	1.515.652	304.980	70.438	12	19.302.203,72

Bijlage 20 Ontwikkeltaken niet via maatstaven 2016

Ontwikkeltaken niet via maatstaven

	Voorzieningen beheer in basis	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ontwikkel in basis	Verkeer en vervoer ontwikkel in basis	Water en milieu lucht/klimaat ontwikkel in basis	Water en milieu bodem ontwikkel in basis	Natuur en recreatie ontwikkel in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven incl. uitkeringsfactor
Groningen	0	0	15.249.793	0	2.198.797	8.850.956	26.299.547	26.618.689
Fryslân	1.834.065	4.353.380	12.733.977	0	3.584.456	17.008.486	39.514.364	39.993.868
Drenthe	0	0	12.263.215	0	1.235.679	15.376.363	28.875.256	29.225.655
Overijssel	0	0	12.744.211	19.849	7.734.701	35.098.829	55.597.591	56.272.262
Gelderland	0	0	19.857.069	1.032.136	10.968.238	32.534.697	64.392.140	65.173.533
Utrecht	0	0	18.458.558	3.179.047	1.376.023	27.089.846	50.103.474	50.711.475
N-Holland	0	0	45.624.510	6.768.432	6.001.488	26.469.050	84.863.480	85.893.291
Z-Holland	0	0	45.931.321	9.128.029	8.956.784	30.947.736	94.963.869	96.116.247
Zeeland	0	0	12.130.173	0	482.585	17.743.082	30.355.839	30.724.205
N-Brabant	0	0	46.256.871	3.791.116	10.161.515	37.036.008	97.245.510	98.425.576
Limburg	0	0	20.542.596	1.270.322	731.668	28.801.006	51.345.592	51.968.666
Flevoland	0	0	15.907.308	0	236.188	6.048.179	22.191.674	22.460.968
Totaal	1.834.065	4.353.380	277.699.602	25.188.930	53.668.122	283.004.237	645.748.335	653.584.435

Bijlage 21 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2016 per provincie

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2016

	Natuur	Verkeer en vervoer	Projecten verkeer en vervoer	Bodemsanering	Afsluitdijk	Zuiderzeelijn (REP)	Monumentenzorg	Sterke regio's	Waddenfonds	Totaal
Groningen	25.400.000	64.167.132	96.420	2.036.159	500.000	10.134.000	902.832	0	0	103.236.543
Fryslân	44.850.000	47.268.659	0	2.240.394	0	0	1.463.888	0	28.878.000	124.700.941
Drenthe	51.650.000	27.549.122	1.967.561	2.144.561	0	0	494.185	0	0	83.805.429
Overijssel	47.000.000	67.313.266	13.049.042	7.145.411	0	0	1.249.181	0	0	135.756.900
Gelderland	49.850.000	154.372.674	5.037.196	3.490.456	0	0	1.670.808	0	0	214.421.134
Utrecht	22.900.000	129.184.613	6.400.534	2.140.735	0	0	1.526.928	0	0	162.152.810
Noord-Holland	33.450.000	68.273.162	18.308.331	2.614.632	0	0	4.717.863	0	0	127.363.988
Zuid-Holland	32.650.000	93.059.031	1.929.454	4.125.125	0	0	3.028.763	1.000.000	0	135.792.373
Zeeland	18.150.000	26.008.371	0	3.367.428	0	0	1.327.425	0	0	48.853.224
Noord-Brabant	75.000.000	135.508.956	3.201.982	4.581.623	0	0	1.722.352	0	0	220.014.913
Limburg	36.500.000	69.799.514	21.630.000	1.674.897	0	0	1.777.234	0	0	131.381.645
Flevoland	8.600.000	33.375.206	3.011.866	426.527	0	0	118.541	0	0	45.532.140
Totaal	446.000.000	915.879.706	74.632.386	35.987.948	500.000	10.134.000	20.000.000	1.000.000	28.878.000	1.533.012.040

Bijlage 22 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2016

	Beheertaken via maatstaven	Ontwikkeltaken via maatstaven	Ontwikkeltaken niet via maatstaven	MRB-capaciteit	OEM / vermogen	Algemene uitkeringen	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds
	bijlage 17 en 19 incl. uitkeringsfactor (1)	bijlage 17 en 19 incl. uitkeringsfactor (2)	bijlage 20 incl. uitkeringsfactor (3)	bijlage 19* MRB-tarief (4)	(5)	(kolom 1 t/m 5) (6)	bijlage 21 (7)	(kolom 6 en 7) (8)
Groningen	69.587.267	9.314.532	26.618.689	-40.131.162	-8.803.660	56.585.667	103.236.543	159.822.210
Fryslân	84.371.361	9.770.037	39.993.868	-48.593.021	-15.806.425	69.735.820	124.700.941	194.436.761
Drenthe	59.524.856	8.893.568	29.225.655	-39.581.598	-3.364.478	54.698.003	83.805.429	138.503.432
Overijssel	97.053.584	7.627.279	56.272.262	-84.968.936	-28.769.476	47.214.714	135.756.900	182.971.614
Gelderland	157.997.173	13.792.999	65.173.533	-151.453.402	-57.073.141	28.437.162	214.421.134	242.858.296
Utrecht	85.000.446	7.294.984	50.711.475	-105.247.565	-6.786.948	30.972.393	162.152.810	193.125.203
N-Holland	173.975.327	15.005.239	85.893.291	-185.953.495	-18.256.839	70.663.522	127.363.988	198.027.510
Z-Holland	214.740.715	20.514.902	96.116.247	-231.835.506	-2.481.924	97.054.434	135.792.373	232.846.807
Zeeland	58.224.419	9.491.213	30.724.205	-31.196.875	-10.021.375	57.221.587	48.853.224	106.074.811
N-Brabant	152.889.627	13.373.739	98.425.576	-223.904.126	-46.093.443	-5.308.628	220.014.913	214.706.285
Limburg	82.501.019	21.883.822	51.968.666	-85.356.150	-23.792.099	47.205.258	131.381.645	178.586.903
Flevoland	<u>52.815.677</u>	<u>17.225.567</u>	<u>22.460.968</u>	<u>-43.793.389</u>	<u>-105.754</u>	<u>48.603.069</u>	<u>45.532.140</u>	<u>94.135.209</u>
Totaal	1.288.681.472	154.187.881	653.584.435	-1.272.015.225	-221.355.562	603.083.001	1.533.012.040	2.136.095.041

Bijlage 23 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2016

Prognose provinciale opbrengst per opcent MRB voor uitkeringsjaar 2016

	(1) <i>Opbrengst opcenten MRB 2015 (prognose)</i>	(2) <i>Opcenten 2015</i>	(3) <i>Opbrengst opcenten MRB 2015 per opcent (k.1 : k.2)</i>	(4) <i>Opbrengst opcenten MRB 2016 per opcent (groeiperc. 1%)</i>
Groningen	53.300.000	88,4	602.941	608.971
Fryslân	68.700.000	94,1	730.074	737.375
Drenthe	53.700.000	90,3	594.684	600.631
Overijssel	102.000.000	79,9	1.276.596	1.289.362
Gelderland	203.200.000	89,3	2.275.476	2.298.231
Utrecht	114.800.000	72,6	1.581.267	1.597.080
Noord-Holland	189.700.000	67,9	2.793.814	2.821.753
Zuid-Holland	330.900.000	95,0	3.483.158	3.517.989
Zeeland	36.700.000	78,3	468.710	473.397
Noord-Brabant	256.000.000	76,1	3.363.995	3.397.635
Limburg	99.900.000	77,9	1.282.413	1.295.237
Flevoland	50.400.000	76,6	657.963	664.543
Totaal	1.559.300.000		19.111.093	19.302.204

Bijlage 24 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

	Natuur	Natuur	Monu- mentenzorg	Waddenfonds	Verkeer en vervoer	Verkeer en vervoer	Verkeer en vervoer	Verkeer en vervoer
	2017	2018-2020	2017-2020	2017-2020	2017	2018	2019	2020
Groningen	25.400.000	18.800.000	902.832	0	64.225.405	64.575.298	64.571.680	64.476.152
Fryslân	44.850.000	36.650.000	1.463.888	28.878.000	47.311.586	47.569.335	47.566.669	47.496.299
Drenthe	51.650.000	38.350.000	494.185	0	27.574.140	27.724.361	27.722.808	27.681.795
Overijssel	47.000.000	36.450.000	1.249.181	0	67.374.396	67.741.445	67.737.649	67.637.438
Gelderland	49.850.000	39.200.000	1.670.808	0	154.512.867	155.354.637	155.345.931	155.116.112
Utrecht	22.900.000	18.200.000	1.526.928	0	129.301.931	130.006.355	129.999.070	129.806.749
Noord-Holland	33.450.000	26.700.000	4.717.863	0	68.335.164	68.707.447	68.703.597	68.601.957
Zuid-Holland	32.650.000	25.350.000	3.028.763	0	93.143.542	93.650.978	93.645.731	93.507.191
Zeeland	18.150.000	14.850.000	1.327.425	0	26.031.991	26.173.810	26.172.344	26.133.624
Noord-Brabant	75.000.000	53.900.000	1.722.352	0	135.632.018	136.370.927	136.363.286	136.161.550
Limburg	36.500.000	29.800.000	1.777.234	0	69.862.902	70.243.508	70.239.572	70.135.659
Flevoland	<u>8.600.000</u>	<u>7.750.000</u>	<u>118.541</u>	<u>0</u>	<u>33.405.515</u>	<u>33.587.505</u>	<u>33.585.623</u>	<u>33.535.936</u>
Totaal	446.000.000	346.000.000	20.000.000	28.878.000	916.711.457	921.705.606	921.653.960	920.290.462

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen (vervolg)

	Projecten verkeer en vervoer 2017	Projecten verkeer en vervoer 2018	Projecten verkeer en vervoer 2019	Projecten verkeer en vervoer 2020	Zuiderzeelijn (REP) 2017	Zuiderzeelijn (REP) 2018-2020	Bodemsanering 2017	Bodemsanering 2018-2020
Groningen	97.479	96.420	96.420	97.479	20.062.000	15.213.000	2.036.159	2.036.159
Fryslân	0	0	0	0	0	0	2.240.394	2.240.394
Drenthe	1.967.561	1.966.501	1.967.561	1.967.561	0	0	2.144.561	2.144.561
Overijssel	20.750.101	10.049.042	10.049.042	10.049.042	0	0	6.145.411	1.145.411
Gelderland	7.036.136	537.196	536.136	537.196	0	0	3.490.456	3.490.456
Utrecht	6.399.474	6.400.534	6.400.534	6.399.474	0	0	2.140.735	2.140.735
Noord-Holland	309.391	308.331	308.331	309.391	0	0	2.614.632	2.614.632
Zuid-Holland	1.929.454	1.929.454	1.929.454	1.929.454	0	0	4.125.125	4.125.125
Zeeland	0	0	0	0	0	0	1.367.428	1.367.428
Noord-Brabant	3.203.042	3.201.982	3.201.982	3.204.101	0	0	4.581.623	4.581.623
Limburg	27.550.000	7.234.000	7.234.000	7.234.000	0	0	1.674.897	1.674.897
Flevoland	<u>3.011.866</u>	<u>3.011.866</u>	<u>3.011.866</u>	<u>3.011.866</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>426.527</u>	<u>426.527</u>
Totaal	72.254.504	34.735.326	34.735.326	34.739.564	20.062.000	15.213.000	32.987.948	27.987.948

Bijlage 25 Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer

Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer 2016-2020 (bedragen x € 1000)

	Bedragen 2016								Bedragen 2017								Bedragen 2018				
	Regionaal spoor	Actie programma OV	Mobiliteitsaanpak Maastricht	2012 17. N23	2014 3. Lentekoord	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer	Regionaal spoor	Actie programma OV	Mobiliteitsaanpak Maastricht	2014 3. Lentekoord	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede	2015 9. ZWEN Elektrificatie	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer	Regionaal spoor	Actie programma OV	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer
Drenthe	1.922	46	0	0	0	0	0	1.968	1.922	46	0	0	0	0	0	1.968	1.922	45	0	0	1.967
Flevoland	0	3.012	0	0	0	0	0	3.012	0	3.012	0	0	0	0	0	3.012	0	3.012	0	0	3.012
Fryslân	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gelderland incl. SAN	0	537	0	0	4.500	0	0	5.037	0	536	0	6.500	0	0	0	7.036	0	537	0	0	537
Groningen	0	96	0	0	0	0	0	96	0	97	0	0	0	0	0	97	0	96	0	0	96
Limburg	0	0	20.316	0	0	0	1.314	21.630	0	0	20.316	0	0	0	7.234	27.550	0	0	0	7.234	7.234
Noord-Brabant incl. SRE	0	3.202	0	0	0	0	0	3.202	0	3.203	0	0	0	0	0	3.203	0	3.202	0	0	3.202
Noord-Holland	0	308	0	18.000	0	0	0	18.308	0	309	0	0	0	0	0	309	0	308	0	0	308
Overijssel incl. RTW	3.416	570	0	0	3.000	6.063	0	13.049	3.416	571	0	3.500	6.063	7.200	0	20.750	3.416	570	6.063	0	10.049
Utrecht incl. BRU	4.950	1.451	0	0	0	0	0	6.401	4.950	1.449	0	0	0	0	0	6.399	4.950	1.451	0	0	6.401
Zeeland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Holland	0	1.929	0	0	0	0	0	1.929	0	1.929	0	0	0	0	0	1.929	0	1.929	0	0	1.929
Totaal	10.288	11.151	20.316	18.000	7.500	6.063	1.314	74.632	10.288	11.154	20.316	10.000	6.063	7.200	7.234	72.255	10.288	11.150	6.063	7.234	34.735

	Bedragen 2019					Bedragen 2020				
	Regionaal spoor	Actie programma OV	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer	Regionaal spoor*	Actie programma OV	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer
Drenthe	1.922	46	0	0	1.968	1.922	46	0	0	1.968
Flevoland	0	3.012	0	0	3.012	0	3.012	0	0	3.012
Fryslân	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gelderland incl. SAN	0	536	0	0	536	0	537	0	0	537
Groningen	0	96	0	0	96	0	97	0	0	97
Limburg	0	0	0	7.234	7.234	0	0	0	7.234	7.234
Noord-Brabant incl. SRE	0	3.202	0	0	3.202	0	3.204	0	0	3.204
Noord-Holland	0	308	0	0	308	0	309	0	0	309
Overijssel incl. RTW	3.416	570	6.063	0	10.049	3.416	570	6.063	0	10.049
Utrecht incl. BRU	4.950	1.451	0	0	6.401	4.950	1.449	0	0	6.399
Zeeland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Holland	0	1.929	0	0	1.929	0	1.929	0	0	1.929
Totaal	10.288	11.150	6.063	7.234	34.735	10.288	11.155	6.063	7.234	34.740

Verklaring afkortingen (voormalige plusregio's):

SAN = Stadsgewest Arnhem Nijmegen
 SRE = Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
 BRU = Bestuur Regio Utrecht
 RTW = Regio Twente

* de bedragen voor deze projecten zijn structureel

Bijlage 26 Toelichting maatstaven

Aantal inwoners

Het aantal inwoners van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar.

Aantal inwoners landelijk gebied

Het aantal inwoners van binnen de provincie gelegen landelijk gebied op 1 januari van het uitkeringsjaar.

In deze circulaire zijn voor het uitkeringsjaar 2015 de voorlopige ramingen bepaald door bij de definitieve aantallen landelijk gebied 2014 de verschillen tussen de CBS-prognoses voor 2015 en 2014 op te tellen.

Aantal inwoners groei

De som van de toename van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009-1 januari 2030, voor zover de toename van het aantal inwoners in de gemeente de 10% te boven gaat.

De gegevens zijn afkomstig van het CBS en bevroren op de stand van 23 oktober 2009.

Aantal inwoners krimp

De som van de afname van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009-1 januari 2030, voor zover de afname van het aantal inwoners in de gemeente de 4% te boven gaat.

De gegevens zijn afkomstig van het CBS en bevroren op de stand van 23 oktober 2009.

Aantal inwoners omgevingsadressendichtheid

Het aantal inwoners van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar indien de omgevingsadressendichtheid van een provincie beneden de waarde van 1000 ligt.

Aantal jongeren

Het aantal inwoners van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar dat 19 jaar of jonger is.

Oppervlakte land

Het aantal hectaren land in de provincie.

Voor uitkeringsjaar 2015 wordt de voorlopige stand 2014 gehanteerd, voor uitkeringsjaar 2016 de voorlopige stand 2015.

Oppervlakte water

Het aantal hectaren water in de provincie.

Voor uitkeringsjaar 2015 wordt de voorlopige stand 2014 gehanteerd, voor uitkeringsjaar 2016 de voorlopige stand 2015.

Aantal woonruimten

Het aantal woonruimten in de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar.
Voor uitkeringsjaar 2015 zijn de aantallen woonruimten gebaseerd op de BAG. Gehanteerd zijn de voorlopige aantallen woonruimten op 1 januari 2015.

Oeverlengte

De totale lengte in hectometers van de oevers van het binnenwater in de provincie.
Voor uitkeringsjaar 2015 wordt de voorlopige stand 2014 gehanteerd, voor uitkeringsjaar 2016 de voorlopige stand 2015.

EHS Groen

Het aantal hectaren land in de provincie in gebruik als bos, droog natuurlijk terrein, nat natuurlijk terrein en overig agrarisch gebruik binnen de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zoals gebruikt door het Planbureau voor de Leefomgeving in het kader van het programma 'Monitor Nota Ruimte 3'.
De maatstaf is bevroren op de stand van 1 januari 2006.

Oppervlakte bedrijventerreinen

Het aantal hectaren terrein in gebruik voor nijverheid, handel en zakelijke dienstverlening in de provincie.
Voor zowel uitkeringsjaar 2015 als 2016 worden de cijfers over 2010 gehanteerd, behorend bij de voorlopige provinciale indeling 2015.

Gewogen weglengte

De gewogen weglengte in kilometers van de wegen in beheer bij de provincie. De weging betreft zowel de dichtheid (aantal inwoners en banen in relatie tot de oppervlakte van de provincie) als de bodemgesteldheid. De formule luidt als volgt:

Gewogen weglengte = $(1 + ((\text{aantal inwoners} + \text{aantal banen}) / \text{oppervlakte land}) * 0,03) * (\text{bodemfactor totaal} + 0,5) * \text{provinciale weglengte}$.

Inrichtingen gevaarlijke stoffen

Het aantal inrichtingen in het Register risico's gevaarlijke stoffen (RRGS) in de provincie waarvoor de provincie bevoegd gezag is.
De aantallen zijn gebaseerd op de registratie door het IPO volgens het Registratiebesluit externe veiligheid van VROM en de Ministeriële regeling provinciale risicokaart van BZK en zijn bevroren op de stand van 10 juli 2010.

Werkgelegenheid

Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in dienst van bedrijven en instellingen in de provincie.
Voor zowel uitkeringsjaar 2015 als 2016 wordt de voorlopige stand december 2013 gehanteerd.

Stuwende werkgelegenheid

Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in de bedrijfstakken landbouw, bosbouw en visserij, delfstofwinning, industrie, productie, distributie, vervoer, opslag en communicatie, financiële instellingen en onroerendgoedhandel en de bedrijfsklasse groothandel en handelsbemiddeling in de provincie.

De gegevens, afkomstig van het CBS, zijn gebaseerd op de Standaardbedrijfsindeling (SBI) 1993 en bevroren op de voorlopige stand december 2009.

Vast bedrag

Eénmaal voor alle provincies hetzelfde bedrag.

Opbrengst per opcent MRB

Het Ministerie van Financiën verstrekt de gegevens over de opbrengst van de opcenten die per provincie worden geheven op de motorrijtuigenbelasting. Tot en met uitkeringsjaar 2015 geldt dat de verdeling voor jaar t is gebaseerd op de definitieve opbrengstgegevens over jaar t-2. Vanaf uitkeringsjaar 2016 wordt overgegaan op peiljaar t (zie paragraaf 2.2. van deze circulaire).

Bijlage 27 Financiële kengetallen en de relatie met het BBV

In deze bijlage wordt uitgelegd hoe de kengetallen moeten worden vastgesteld en in de begroting en de jaarstukken moeten worden opgenomen. Dit is nodig zodat iedere provincie de kengetallen op dezelfde wijze berekent waardoor de kengetallen over verschillende jaren, maar ook voor de provincies onderling, vergelijkbaar zijn. Zoals eerder vermeld, wordt de definitieve berekeningswijze vastgelegd in een ministeriële regeling en kunnen zich nog specifieke wijzigingen voor doen in onderstaande tabellen.

Voor statenleden is het van belang dat ze de betekenis van de kengetallen begrijpen en inzicht krijgen in de financiële positie van hun provincie. Een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie is daarvoor essentieel. Daarbij is het ook relevant om inzicht te hebben in de ontwikkeling van de kengetallen over de jaren heen.

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de provincie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	Bij begroting ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)			
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)			
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)			
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)			
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)			
F	Liquide middelen (cf art. 40 BBV)			
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)			
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))			
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%			

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

	Bij begroting ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)			
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)			
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)			
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)			
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)			
F	Liquide middelen (cf art. 40 BBV)			
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)			
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))			
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%			

2. De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een provincie bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

	Bij begroting ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)			
B	Balanstotaal			
	Solvabiliteit (A/B) x 100%			

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van decentrale overheden. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

In artikel 38, onderdeel a, van het BBV wordt gevraagd om in de balans afzonderlijk op te nemen:

Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:

1. Niet in exploitatiegenomen bouwgronden; en
2. Overige grond- en hulpstoffen.

In onderdeel b van artikel 38 wordt gevraagd om 'onderhanden werk' te vermelden, hieronder vallen ook bouwgronden in exploitatie. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

	Bij begroting ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening ultimo jaar	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf. art. 38 lid a punt 1 BBV)			
B	Bouwgronden in exploitatie (cf. art.38 lid b BBV)			
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))			
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%			

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

In artikel 19 onderdeel c van het BBV wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. In artikel 19 onderdeel d wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. In artikel 23 van het BBV staat dat deze gegevens ook moeten worden verstrekt voor de meerjarenraming. Deze gegevens worden ook verstrekt bij de jaarrekening (zie artikel 19 BBV).

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17 onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Om dit kengetal te relateren aan het overzicht van baten en lasten is het noodzakelijk om de volgende cijfers te presenteren:

	Bij begroting	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Totale structurele lasten			
B	Totale structurele baten			
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves			
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves			
E	Totale baten			
	Structurele exploitatieruimte $((B-A)+(D-C))/(E) \times 100\%$			

5. Belastingcapaciteit: Opcenten

Een provincie heeft de mogelijkheid om het aantal opcenten te verhogen tot het maximaal te heffen opcenten zoals dat door het Rijk wordt bepaald. Geen van de provincies maakt gebruik van dit maximale tarief. De ruimte die provincies hebben, wordt vaak gerelateerd aan de tarieven, die andere provincies hanteren. De belastingcapaciteit van provincies wordt daarom berekend door het aantal opcenten in jaar t te vergelijken met het gemiddelde van het aantal opcenten van alle provincies in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage. Het (ongewogen) landelijk gemiddelde van het aantal opcenten in 2015 bedraagt 82,2. Het gemiddelde voor de jaren 2013 en 2014 bedraagt respectievelijk 80,6 en 81,3.

	Bij begroting	Rek. t-1	Begr. t	Begr t+1
	Bij jaarrekening	Rek. t-1	Begr. t	Rek. t
A	Aantal opcenten Motorrijtuigenbelasting			
B	Landelijk gemiddelde aantal opcenten in jaar er voor			
	Aantal opcenten t.o.v. landelijk gemiddelde in jaar er voor $(A/B) \times 100\%$			

Aansluiting tussen Iv3-posten en BBV-definities/artikelen

1. Netto schuldquote

Onderhandse leningen (= vaste schulden conform art. 46 BBV lid b)

P132 van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars

P133 van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

P134 van binnenlandse bedrijven

P135 van overige binnenlandse sectoren

P136 van buitenlandse instellingen

Overige vaste schuld (= vaste schulden conform art. 46 BBV lid a, c en d)

P131 Obligatieleningen

P137 Door derden belegde gelden

P138 Waarborgsommen

Kortlopende schuld (= netto vlottende schuld conform art. 48 BBV)

P211 Kasgeldleningen

P212 Banksaldi

P213 Overige kortlopende schulden

Overlopende passiva (= overlopende passiva conform art. 49 BBV)

P 29 Overlopende passiva

Langlopende uitzettingen (= financiële vaste activa conform art. 36 BBV lid d, e en f)

A1332 Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar (niet zijnde leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen, overige verbonden partijen en overige partijen)

Kortlopende (debiteuren) vorderingen en uitzettingen (= uitzettingen < 1 jaar conform art. 39 BBV)

A221 Vorderingen op openbare lichamen

A222 Verstrekte kasgeldleningen

A223 Rekening courant verhoudingen niet financiële instellingen

A224 Overige vorderingen

A225 Overige uitzettingen

A23 Liquide middelen (kas, bank) (=liquide middelen conform art. 40 BBV)

Overlopende activa (=overlopende activa conform art. 40a BBV)

A29 Overlopende activa

2. Het eigen vermogen bestaat uit (zie ook artikel 42 BBV):

P111 Algemene reserve

P112 Bestemmingsreserve (exclusief P113 Overige bestemmingsreserves (dekkingsreserves d.w.z. opheffen heeft gevolg voor de exploitatie) + f

P114 Saldo van rekening

3. Kengetal grondexploitatie:

Ook hier kunnen Iv3-gegevens voor worden gebruikt, namelijk:

A211 Niet in exploitatie bouwgronden

A213 Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)

De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit zijn niet te berekenen op basis van Iv3-gegevens. Provincies moeten deze kengetallen zelf berekenen.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BDF/Financieel en Informatiestelsel
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© Mei 2015 | 85305